

**Sprawozdanie Dyrektora z działalności
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Limanowej
za 2024 r.**

Limanowa, 2025 r.

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
1. Organizacja i funkcjonowanie Centrum.....	4
1.1. Powiat limanowski – ogólna charakterystyka.....	4
1.2. Kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej.....	4
1.3. Koszt utrzymania zasobu pomocy społecznej – budżet.....	6
2. Zasoby i zadania w zakresie pomocy społecznej.....	7
2.1. Sprawozdanie z realizacji „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Limanowskim na lata 2024 – 2030”.....	7
2.2. Specjalistyczne poradnictwo.....	23
2.3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.....	23
2.4. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.....	27
2.5. Doradztwo metodyczne oraz szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.....	27
2.6. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	28
2.7. Ocena zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami.....	28
3. Zadania z zakresu pieczy zastępczej.....	31
3.1. Sprawozdanie z realizacji „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Powiatu Limanowskiego na lata 2024 – 2026”.....	31
3.2. Potrzeby w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.....	49
3.3. Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	49
4. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.....	54
5. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	82
5.1. Sprawozdanie z realizacji „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.....	82
5.2. Sprawozdanie z realizacji „Programu Profilaktycznego Promującego i Wdrażającego Prawidłowe Metody Wychowawcze w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą Domową”.....	93
5.3. Sprawozdanie z realizacji „Programu Korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową”.....	98
5.4. Sprawozdanie z realizacji „Programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową”.....	101
Spis tabel.....	103

Wprowadzenie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej (zwane również Centrum, PCPR) jest samodzielną jednostką organizacyjno – budżetową podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu Limanowskiego. Powołane zostało na podstawie uchwały nr V/30/99 Rady Powiatu Limanowskiego z dnia 27 stycznia 1999 r. w sprawie powołania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Centrum działa w oparciu o Statut nadany przez Radę Powiatu Limanowskiego. Organizację wewnętrzną Centrum oraz szczegółowy podział zadań określa regulamin organizacyjny.

Centrum spełnia w strukturze samorządu powiatowego miejsce szczególne, gdyż przy udziale innych wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych wykonuje kompleksowo wszystkie zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej i rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcyjności rodzin.

Zarządzeniem Nr 147/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r., Starosta Limanowski zlecił Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej realizację zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej pełniąc rolę wyspecjalizowanej instytucji, opracowuje i w 2024 r. realizowało następujące programy:

- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024 – 2030 (uchwała nr XXXVII/354/23 Rady Powiatu Limanowskiego z dnia 20 grudnia 2023 r.);
- Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2026” (Uchwała nr XV/169/20 Rady Powiatu Limanowskiego z dnia 18 grudnia 2020 r.);
- Powiatowe programy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2023 – 2028 (Uchwała nr XXXVI/342/23 Rady Powiatu Limanowskiego z dnia 9 listopada 2023 r.);
- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 r. (Uchwała nr XXXVI/343/23 Rady Powiatu Limanowskiego z dnia 9 listopada 2023 r.)

oraz inne programy realizowane w wyniku rozeznania istniejących potrzeb mieszkańców Powiatu Limanowskiego.

Niniejsze sprawozdanie zawiera dane dotyczące realizacji wyżej wymienionych Programów i Strategii, Sprawozdanie Organizatora Pieczy Zastępczej, Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej, potrzeby w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej oraz opis i ocenę zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami. Przedstawione w sprawozdaniu zrealizowane zadania wpisują się również

w potrzeby określone w „Lokalnym Programie Pomocy Społecznej Powiatu Limanowskiego na rok 2024”.

1. Organizacja i funkcjonowanie Centrum

1.1. Powiat limanowski – ogólna charakterystyka

Powiat Limanowski położony jest w środkowej części województwa małopolskiego i graniczy z powiatami: myślenickim, bocheńskim, brzeskim, nowosądeckim i nowotarskim. W skład administracyjny Powiatu wchodzi aktualnie 13 gmin (do 31.12.2024 r. – 12 gmin) – 2 gminy miejskie i 11 gmin wiejskich. Powiat zajmuje łącznie powierzchnię 952 km², co stanowi 6,3% powierzchni całego województwa i plasuje go na 6 miejscu pod względem wielkości wśród wszystkich powiatów woj. małopolskiego.

W 2024 r. powiat zamieszkiwało 131 765 osób (stan na 30.06.2024 r.) w tym 65 987 kobiet i 65 778 mężczyzn. Zdecydowana większość mieszkańców powiatu to mieszkańcy wsi – 109 511 osób.

Na koniec 2024 r. stopa bezrobocia w Powiecie wyniosła 7,1% (o 0,2% mniej niż rok wcześniej). Zarejestrowanych osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej było 3 404 mieszkańców powiatu z czego 58,2% to kobiety. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych było 125 osób niepełnosprawnych i 62 cudzoziemców.

1.2. Kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

Wszystkie przedstawione w niniejszym sprawozdaniu zadania realizowane są przez doświadczoną i wyspecjalizowaną kadrę. Poniżej przedstawiono w tabeli kadrę Centrum w 2024 r. (stan na 31 grudnia 2024 r.). Łącznie na koniec 2024 r. były zatrudnione 24 osoby, w tym 2 osoby na zastępstwo innego pracownika podczas jego usprawiedliwionej nieobecności. Na zatrudnienie 2 pracowników tut. Centrum otrzymało dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej – 1 osoba w ramach dofinansowania kosztów podmiotowi prowadzącemu dom pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za zatrudnienie bezrobotnego/poszukującego pracy i 1 osoba w ramach dofinansowania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 r.ż.

Tabela 1. Kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej stan na 31 grudnia 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		ROK 2024
KADRA KIEROWNICZA		
OGÓŁEM		2
w tym:	wykształcenie wyższe	2
	specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	2
PRACOWNICY SOCJALNI		
OGÓŁEM		2
w tym wykształcenie wyższe		2
PSYCHOŁODZY		
OGÓŁEM		2
w tym wykształcenie wyższe		2
KOORDYNATORZY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ		
OGÓŁEM		5
w tym wykształcenie wyższe		5
PEDAGODZY		
OGÓŁEM		1
w tym wykształcenie wyższe		1
SPECJALIŚCI PRACY Z RODZINĄ		
OGÓŁEM		1
w tym wykształcenie wyższe		1
GŁÓWNY KSIĘGOWY		
OGÓŁEM		1
w tym wykształcenie wyższe		1
POZOSTALI PRACOWNICY		
OGÓŁEM		10
w tym wykształcenie wyższe		8

Źródło: opracowanie własne

Należy nadmienić, że pracownicy stale podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach. W 2024 r. 23 pracowników wzięło udział w 42 szkoleniach.

Ponadto w zeszłym roku 2 pracowników zakończyło studia podyplomowe – jeden z zakresu psychologii dziecka – profilaktyka trudności wychowawczych, a drugi w zakresie administracji publicznej.

1.3. Koszt utrzymania zasobu pomocy społecznej – budżet

Podstawą gospodarki finansowej Centrum są zasady obowiązujących przepisów ustawy o finansach publicznych i ustawy o rachunkowości. Dużą część budżetu stanowią wydatki związane z realizacją zadań w zakresie pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

W 2024 r. wydatkowano również środki pochodzące z dotacji w ramach rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w wysokości 69 414,72 z przeznaczeniem na wynagrodzenia i składki dla zawodowych rodzin zastępczych.

Ponadto wypłacano świadczenie 800+ i dobry start, zasiłki rodzinne dla opiekunów tymczasowych – osób, które przed przyjazdem do Polski sprawowały opiekę zastępczą nad dziećmi na terenie Ukrainy.

W 2024 r. w ramach rządowych programów „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”, „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”, „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027” pozyskano środki z budżetu państwa na wypłatę dodatków motywacyjnych do wynagrodzeń dla pracowników oraz zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

W 2024 r. wydatki wykonano w 94%.

Tabela 2 Budżet na 2024 r. – wybrane zadania

	Planowane wydatki (zł)	Poniesione wydatki (zł)	Stopień realizacji
1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej w tym: m.in. poradnictwo specjalistyczne na rzecz mieszkańców powiatu, szkolenie kadr pomocy społecznej	2 425 282,00	2 347 820,42	97%
2. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	32 600,00	22 399,56	69%
3. Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	304 098,00	269 823,16	89%
4. Rodziny zastępcze w tym: wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych, świadczenia dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych, świadczenia wypłacane w ramach porozumień	3 269 544,97	3 032 946,60	93%
5. Placówki opiekuńczo – wychowawcze w tym: utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków	586 518,00	523 084,19	89%

	placówek			
6.	Dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych	4 427 323,00	4 427 323,00	100%
7.	Zapewnienie osobom wymagającym całodobowej opieki miejsc w domach pomocy społecznej	20 408 910,33	20 288 468,47	99 %
8.	Pozostała działalność:	131 016,00	125 126,00	96%
	psychologiczna, świadczenia z GOPS i ZUS dla obywateli Ukrainy	81 016,00	81 016,00	100%
	zakup sprzętu medycznego i ortopedycznego do Powiatowej Wypożyczalni Sprzętu	50 000,00	44 110,00	88%

Źródło: opracowanie własne

2. Zasoby i zadania w zakresie pomocy społecznej

Ta część sprawozdania przedstawia zadania, których realizacja wynika z ustawy o pomocy społecznej. Niektóre z zadań Centrum określonych w Ustawie została szczegółowo opisana w pozostałych częściach niniejszego sprawozdania.

2.1. Sprawozdanie z realizacji „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Limanowskim na lata 2024 – 2030”

Uchwałą Nr XXXVII/354/23 Rady Powiatu Limanowskiego z dnia 20 grudnia 2023 r. została przyjęta do realizacji „Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024 – 2030” (zwana również Strategią).

Strategia wyznacza cele strategiczne, kierunki działań oraz zadania, których realizacja powinna przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych. Strategia jest dokumentem kształtującym lokalną politykę społeczną.

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest otwarcie nowych i lepszych perspektyw dla mieszkańców powiatu limanowskiego, w tym przede wszystkim osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu skutecznej realizacji misji, w oparciu o diagnozę społeczną wyznaczono 5 celów strategicznych, a w nich kierunki działań oraz zadania polityki społecznej Powiatu Limanowskiego:

Realizatorem zadań określonych w Strategii jest Powiat Limanowski. Partnerami w jej realizacji są m.in.: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej, instytucje pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Limanowej, szkoły i placówki oświatowe, instytucje pracujące z rodziną i dzieckiem oraz organizacje pozarządowe.

Działania określone w Strategii są realizowane w ramach zadań własnych PCPR oraz poprzez realizację programów z obszaru pomocy społecznej:

1. Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

2. Programu profilaktycznego promującego i wdrażającego prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową;
4. Programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową;
5. Programu rozwoju pieczy zastępczej;
6. Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z zapisami Strategii ocena realizacji Strategii winna być dokonywana przez tut. Centrum co najmniej raz do roku w formie sprawozdania i przedkładana Zarządowi Powiatu Limanowskiego oraz Radzie Powiatu Limanowskiego.

Cel strategiczny nr I. Poprawa funkcjonowania osób starszych oraz niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia oraz zminimalizowanie skutków niepełnosprawności

Kierunek działania nr 1. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w zaspokajaniu podstawowych potrzeb.

Tut. Centrum w 2024 r. w dalszym ciągu realizowało zadania z zakresu rehabilitacji społecznej finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pn. likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie przydzielono 1790 osobom na łączną kwotę 2 319 563,00 zł. Ponadto w 2024 r. Centrum realizowało 6 programów na rzecz osób niepełnosprawnych. Łączna liczba osób objęta programami: 206. Łączna kwota wydatkowana na realizację programów: 1 819 520,74 zł.

W celu ograniczenia skutków niepełnosprawności i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu Centrum prowadziło bezpłatną Powiatową Wypożyczalnię Sprzętu Rehabilitacyjnego i Ortopedycznego, która świadczy usługi na rzecz mieszkańców powiatu limanowskiego. W 2024 r. sprzęt wypożyczyło 217 osób.

W dalszym ciągu prowadzone było orzecznictwo dla celów pozarentowych przez Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W 2024 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej wydał łącznie 2164 orzeczenia.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH RODZIN W ZASPOKAJANIU PODSTAWOWYCH POTRZEB	
ZADANIE		WSKAŹNIKI	
1.	Dofinansowanie ze środków PFRON do zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych	Liczba osób/ podmiotów którym udzielono dofinansowania	1790
		Kwota udzielonego dofinansowania	2 319 563,00 zł.
2.	Realizacja programów/projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin	Liczba realizowanych programów/projektów	6
		Kwota wydatkowana na realizację programów/projektów	1 819 520,74 1.Aktywny samorząd Moduł I i II – 667 689,76 zł 2.Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – 1 121 830,98 zł , 3."Samodzielność aktywność mobilność" dostępne mieszkanie – 0,00 zł 4."Samodzielność aktywność mobilność" mieszkanie dla absolwenta – 10 200,00 zł 5.Zajęcia klubowe WTZ – 19 800,00 zł 6.Wyrównywanie Różnic Między Regionami – 0,00 zł w trakcie realizacji.
		Liczba osób objętych programem/projektem	206 1.Aktywny samorząd Moduł I i II – 139 2.Asystent Osoby niepełnosprawnej – 63 , 3."Samodzielność aktywność mobilność" dostępne mieszkanie – 0 4."Samodzielność aktywność mobilność" mieszkanie dla absolwenta – 1 5.Zajęcia klubowe WTZ – 3 6.WRMR – 0 (w trakcie realizacji).
3.	Prowadzenie Powiatowej Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Ortopedycznego	Liczba osób, które otrzymały pomoc	217
4.	Prowadzenie orzecznictwa pozarentowego	Liczba wydanych orzeczeń	2164

Kierunek działania nr 2. Zapewnienie środowiskowego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom oraz osobom zagrożonym niepełnosprawnością.

W 2024 r. osoby z niepełnosprawnościami mogły uczestniczyć w dziennych formach wsparcia. W dalszym ciągu funkcjonowały 3 środowiskowe domy samopomocy tj.: w Mszanie Górnej dla 40 osób, w Limanowej dla 33 osób oraz w Ujanowicach dla 30 osób. Ponadto nadal obowiązywały porozumienia zawarte z Powiatem Myślenickim na zapewnienie usług mieszkańcom naszego powiatu świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy z filią w Sułkowicach oraz z Powiatem Nowotarskim na realizację zadania polegającego na zapewnieniu usług świadczonych przez Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Targu z filią „Radość Życia” w Rabce – Zdrój.

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia. Do ośrodków wsparcia zaliczamy również dzienne domy seniora oraz kluby seniora. W ubiegłym roku na terenie powiatu limanowskiego funkcjonowały dwa dzienne domy seniora oraz pięć klubów seniora, które zapewniają łącznie 144 miejsca.

Na terenie powiatu limanowskiego istnieje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej działający przy Stowarzyszeniu „Remedium” w Tymbarku. W Warsztacie uczestniczy 60 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu limanowskiego. Osoby te posiadają w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wskazanie do udziału w terapii zajęciowej.

Od 2022 r. na terenie powiatu limanowskiego działa Zakład Aktywności Zawodowej w Łukowicy. Zakład jest miejscem pracy dla 35 osób z niepełnosprawnościami.

Na terenie Powiatu w 2024 r. funkcjonowało łącznie 6 całodobowych placówek służących osobom starszym i chorym. W tym 4 domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych i 1 dla osób przewlekle somatycznie chorych. Trzy Domy prowadzone są przez Powiat natomiast dwa działają na podstawie umowy o zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej. Świadczenia na rzecz osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku realizuje również Szpital Powiatowy w Limanowej głównie na oddziale geriatrycznym. Na oddziale dostępnych jest 20 łóżek. Oddział jest czynny całodobowo.

Na terenie powiatu limanowskiego możliwość kształcenia specjalnego zapewniają:

- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Dobrej. Jest to placówka oświatowa, która stwarza możliwość nauki uczniom niepełnosprawnym intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi w wieku od 7 do 24 lat, którzy mają trudności w zdobywaniu wiedzy w szkole ogólnodostępnej. W skład Ośrodka

wchodzą trzy szkoły: ośmioletnia szkoła podstawowa, trzyletnia branżowa szkoła I stopnia (zawód: pracownik pomocniczy gastronomii), trzyletnia szkoła przysposabiająca do pracy. Oprócz tego Ośrodek zapewnia opiekę całodobową (internat) dla wychowanków mieszkających poza terenem miejscowości Dobra. Do szkół uczęszcza łącznie 87 dzieci.

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna „Zielony zakątek”. Jest to szkoła, która daje możliwość edukacji uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz nauki w indywidualnym, dostosowanym do potrzeb tempie. Uczniowie mają zapewnione różnego rodzaju terapie. W ubiegłym roku do szkoły uczęszczało 19 dzieci, a 2 dzieci miała organizowane zajęcia w warunkach domowych.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej w 2024 r. wydała 366 opinii i orzeczeń w zakresie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania ograniczeń rozwojowych oraz niepełnosprawności. Ponadto Poradnia przeprowadziła dla 160 osób terapie mających na celu zapobieganie niepełnosprawności.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		ZAPEWNIENIE ŚRODOWISKOWEGO WSPARCIA OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH RODZINOM ORAZ OSOBOM ZAGROŻONYM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w formach wsparcia dziennego (m.in. WTZ, ZAZ, ŚDS, domach i klubach seniora)	Liczba placówek	12
		Liczba uczestników	342
2.	Prowadzenie i/lub zlecenie prowadzenia całodobowych placówek służących osobom starszym i chorym	Liczba placówek działających na rzecz osób starszych i chorych	6
3.	Zapewnienie kształcenia specjalnego	Liczba szkół specjalnych	4
		Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do tych placówek	108
4.	Wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie ograniczeń rozwojowych oraz niepełnosprawności. Prowadzenie terapii mającej na celu zapobieganie niepełnosprawności.	Liczba wydanych opinii i orzeczeń	366
		Liczba osób biorących udział w terapii	160

W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnością w 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej realizowało „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2026”.

Opis realizacji poszczególnych zadań znajduje się w „Sprawozdaniu z realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych”.

Cel strategiczny nr II. Rozwój systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz wsparcie dla osób usamodzielnianych

Kierunek działania nr 1. Pozyskanie jak największej liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej prowadziło kampanię informacyjną mającą na celu promowanie idei rodzicielstwa zastępczego oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej Centrum oraz profilu Facebook, dystrybucję plakatów i ulotek oraz organizowanie szerokich akcji informacyjnych.

Do podejmowanych działań przez tut. Centrum zaliczamy promowanie rodzicielstwa zastępczego przy współpracy z Zespołem Szkolno – Przedszkolnym w Jodłowniku. Ponadto w dalszym ciągu można było się zapoznać się z wystawą promującą pieczę zastępczą w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Limanowej.

Oprócz tego pracownicy Centrum na bieżąco przyjmowali osoby zainteresowane rodzicielstwem zastępczym. Udzielali im szczegółowych informacji oraz zachęcali do wzięcia udziału w imprezach integracyjnych rodzin zastępczych. Celem tych działań było spotkanie się z funkcjonującymi już od wielu lat rodzinami oraz pozyskaniem informacji na temat roli rodzica zastępczego.

Przepisy prawa wskazują, że kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej są zobowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Centrum przez cały miniony rok prowadziło nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W roku sprawozdawczym kwalifikacje pozyskały 4 osoby.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		POZYSKANIE JAK NAJWIĘKSZEJ LICZBY KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego	Liczba kampanii informacyjnych/artykułów/materiałów promocyjnych	2/2/6
2.	Pozyskanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze ich szkolenie oraz kwalifikowanie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Liczba zakwalifikowanych kandydatów	4

Kierunek działania nr 2. Wzmocniony system opieki nad dzieckiem i rodziną

W minionym roku Centrum zorganizowało łącznie 2 specjalistyczne szkolenia mające na celu poszerzanie kompetencji rodziców zastępczych. Brali oni udział w prelekcji prowadzonej przez Panią Marię Szubryt prowadzącą Rodzinny Dom Dziecka oraz w szkoleniu organizowanym przez Centrum pt. „Budowanie poczucia bezpieczeństwa u dziecka”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wypłaca rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz rodzinom pomocowym świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy oraz inne świadczenia m.in. dofinansowanie do wypoczynku czy środki finansowe na przeprowadzenie niezbędnego remontu. Koszty te obejmują zarówno dzieci umieszczone w rodzinach na terenie naszego powiatu, jak i dzieci z rodzin zastępczych mieszkających na terenie innych powiatów, z którymi zawarte są porozumienia. Ponadto rodzinom zawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka na terenie powiatu limanowskiego wypłacane jest wynagrodzenie za pełnienie tej funkcji. W rodzinach zawodowych i rodzinnych domach dziecka, w których przebywa powyżej 3 dzieci zatrudnione są osoby do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, którym również wypłacane jest wynagrodzenie. W 2024 r. w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024 – 2027” w miesiącach lipiec – grudzień wypłacono rodzinom dodatki do wynagrodzenia w wysokości 1000 zł miesięcznie.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń oraz wynagrodzeń w 2024 r. dla 93 rodzin (w tym 76 rodzin zamieszkujących powiat limanowski i 17 rodzin z terenu innych powiatów) wyniosła 2 895 359,09 zł.

Centrum nieustannie podejmuje działania w celu integracji środowiska rodzin zastępczych, poprzez spotkania okolicznościowe. W 2024 r. odbyły się 3 spotkania.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej obowiązywały 2 porozumienia z osobami gotowymi podjąć się współpracy jako wolontariusze. Centrum zachęca, w szczególności młodych ludzi, do pomocy wolontaryjnej na rzecz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		WZMOCNIONY SYSTEM OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie umiejętności i kwalifikacji rodzin zastępczych.	Liczba zorganizowanych szkoleń.	2
2.	Wypłacanie świadczeń pieniężnych rodzinom zastępczym (w tym również wypłacanie wynagrodzenia rodzinom	Liczba rodzin, którym przyznawane są świadczenia.	93

	zastępczym zawodowym, finansowanie świadczeń pieniężnych fakultatywnych i obowiązkowych dla rodzin zastępczych).	Kwota wypłaconych świadczeń.	2 895 359,09 zł
3.	Integracja środowiska rodzin zastępczych poprzez organizację spotkań okolicznościowych	Liczba zorganizowanych spotkań.	3
4.	Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.	Liczba wolontariuszy	2

Kierunek działania nr 3. Współpraca z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz ich praca nad powrotem dzieci do rodziny

Centrum dbało także o możliwość kontaktów dzieci przebywających w pieczy zastępczej z ich rodziną biologiczną. W 2024 r. w siedzibie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej odbyło się 8 spotkań dzieci z rodzicami biologicznymi.

Rodzice biologiczni, którzy nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, byli zapraszani na posiedzenia zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. W 2024 r. odbyło się łącznie 197 posiedzeń zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, z czego w 58 posiedzeniach wzięli udział rodzice biologiczni.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI BIOLOGICZNYMI DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ ICH PRACA NAD POWROTEM DZIECI DO RODZINY	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Umożliwienie rodzicom biologicznym spotkań z dziećmi, w tym w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej.	Liczba zorganizowanych spotkań.	8
2.	Umożliwienie rodzicom biologicznym uczestnictwa w posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.	Liczba posiedzeń zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, w których uczestniczyli rodzice biologiczni	58

Kierunek działania nr 4. Usamodzielnienie się osób opuszczających pieczę zastępczą.

Szczególnym wsparciem Centrum obejmuje usamodzielnianych wychowanków, czyli osoby opuszczające po uzyskaniu pełnoletności pieczę zastępczą, zarówno rodzinną jak i instytucjonalną. Osoby te są objęte pomocą prawną, psychologiczną, finansową, jak również pomocą przy sporządzaniu Indywidualnego Programu

Usamodzielnienia. W minionym roku sporządzono oraz zaakceptowano 13 programów, w tym 2 dla wychowanków opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą.

W 2024 r. Centrum udzieliło wsparcia finansowego na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie usamodzielnianym wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Łącznie pomoc finansową otrzymało 21 osób. Kwota świadczeń wyniosła: 150 905,51 zł.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		USAMODZIELNIENIE SIĘ OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH PIECZĘ ZASTĘPCZĄ.	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Pomoc w tworzeniu i realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia	Liczba sporządzonych indywidualnych programów usamodzielnienia	13
2.	Wsparcie finansowe (np. pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na zagospodarowanie).	Liczba osób, którym przyznano pomoc finansową.	21
		Kwota wypłaconych świadczeń.	150 905,51 zł

W zakresie rozwoju systemu opieki nad dzieckiem w 2024 r. Centrum realizowało „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026”.

Opis realizacji poszczególnych zadań znajduje się w „Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej”.

Cel strategiczny nr III – Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Limanowskim

Kierunek działania nr 1. Wsparcie osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej

W celu zapewnienia schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej oraz osobom będącym w innej sytuacji kryzysowej w strukturach tutaj. Centrum funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który obejmuje swoim działaniem teren powiatu limanowskiego. W 2024 r. Powiat Nowosądecki powierzył Powiatowi Limanowskiemu realizację zadania w tym zakresie.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela klientom znajdującym się w sytuacji kryzysowej kompleksowego wsparcia, poprzez zespół specjalistów, w skład którego wchodzi między innymi: psycholog, terapeuta, pedagog, pracownik socjalny, prawnik.

W ramach wsparcia stacjonarnego Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewnia klientom znajdującym się w sytuacji kryzysowej z wyłączeniem problemu bezdomności, nieodpłatnego schronienia w hostelu na okres maksymalnie 3 miesięcy.

Na koniec 2024 r. w ośrodku funkcjonowały dwa mieszkania hostelowe statutowo zapewniające schronienie 11 osobom. W ciągu roku 2024 r. z mieszkania hotelowego w OIK skorzystało 10 osób, wszystkie osoby były mieszkańcami powiatu limanowskiego.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		WSPARCIE OSÓB ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W SYTUACJI KRYZYSOWEJ	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej oraz osobom będącym w innej sytuacji kryzysowej.	Liczba osób korzystających z pobytu w mieszkaniu hostelowym OIK.	10

Kierunek działania nr 2. Zmiana negatywnych postaw osób stosujących przemoc domową.

W 2024 r. odbyły się 2 edycje programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Łącznie w programie uczestniczyło 25 osób. Odbyły się 24 spotkania grupowe – 120 godzin dydaktycznych oraz dla jednej edycji 8 spotkań indywidualnych. Powyższy program ukończyło 15 osób (frekwencja co najmniej 75% zajęć), natomiast 6 otrzymało zaświadczenie o uczestnictwie (frekwencja co najmniej 50% zajęć). Z powodu zbyt małej frekwencji (poniżej 50% obecności) 4 osoby nie otrzymały żadnego zaświadczenia.

Ponadto zrealizowana została 1 edycja programu edukacyjno – wspierającego skierowanego do osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. W programie uczestniczyły 3 osoby (sprawcy przemocy). Dwie osoby spośród nich uczestniczyły w spotkaniach z partnerami, natomiast jedna korzystała ze spotkań indywidualnie. Łącznie odbyło się 15 spotkań.

W ubiegłym roku nie był realizowany program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową ze względu na brak zgłoszeń potencjalnych uczestników programu.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		ZMIANA NEGATYWNYCH POSTAW OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ.	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Prowadzenie programów dla osób stosujących przemoc domową, w szczególności korekcyjno – edukacyjnego oraz psychologiczno – terapeutycznego	Liczba zorganizowanych edycji programów.	3

Kierunek działania nr 3. Zwiększenie świadomości społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej.

W 2024 r. tutaj Centrum zorganizowano 4 spotkania oraz 1 konkurs artystyczny, których celem było propagowanie informacji na temat zjawiska przemocy domowej. Dwa spotkania odbyły się w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Łukowicy pn.: „Komunikacja bez przemocy. Rozwiązywanie konfliktów bez przemocy”. Ponadto odbyło się spotkanie informacyjno – edukacyjne dla dyrektorów szkół Miasta i Gminy Limanowa. Podczas spotkania poruszana była kwestia dot. Procedury NIEBIESKIE KARTY oraz zagadnienia związane z realizacją programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Tutaj Centrum współorganizowało również powiatową konferencję pn.: „Jestem, ale... nie chcę być” dotyczącą problematyki przeciwdziałania przemocy domowej oraz depresji z tendencjami samobójczymi wśród dzieci i młodzieży. Natomiast 23 października 2024 r. ogłoszono konkurs artystyczny pn. „Mój dom – moje bezpieczeństwo”. Konkurs adresowano do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych powiatu limanowskiego.

W ubiegłym roku tutaj Centrum przeprowadziło dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych 14 zajęć warsztatowo – edukacyjnych, szerzących idee profilaktyki przeciw przemocy i agresji. Natomiast Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej oraz Komenda Powiatowa Policji w Limanowej nie przeprowadzili w szkołach żadnych spotkań pogadarek w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Tutaj Centrum prowadziło również działania informacyjno – edukacyjne o realizowanej działalności pomocowej w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz w zakresie realizowanych programów. Instytucje współpracujące z Centrum otrzymały szczegółowe informacje o ww. działalności w formie broszur oraz ulotek np. podczas konferencji, spotkań, szkoleń. Ponadto na bieżąco w ramach udzielanego poradnictwa wydawane były ulotki osobom i instytucjom zainteresowanym.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		ZWIĘKSZENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZEŃSTWA O ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ.	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Prowadzenie kampanii / warsztatów / zajęć / spotkań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej promujących zachowania wolne od przemocy.	Liczba zorganizowanych/współorganizowanych działań	5

2.	Prowadzenie spotkań/zajęć/warsztatów w szkołach lub innych placówkach edukacyjno – oświatowych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i agresji.	Liczba przeprowadzonych działań.	14
3.	Rozpowszechnianie informacji w formie ulotek/broszur/materiałów promocyjnych/artykułów o tematyce przemocy domowej oraz w zakresie realizowanych programów	Liczba rozpowszechnionych materiałów	200

Cel strategiczny nr IV – Zapobieganie dysfunkcjom wychowawczym w rodzinie

Kierunek działania nr 1. Nabycie przez rodziców/opiekunów zgłaszających trudności wychowawcze podstawowych umiejętności komunikacyjnych i dydaktycznych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej udzielało poradnictwa indywidualnego, grupowego, rodzinnego w celu poszerzania wiedzy w zakresie właściwych metod wychowawczych. Odbyły się łącznie 22 spotkania, w tym 11 grupowych, 7 indywidualnych i 4 rodzinne. Podczas spotkań poruszane były kwestie związane m.in. z wychowaniem dzieci, stosowaniem prawidłowych metod wychowawczych itp. Wszystkie tematy poruszane na zajęciach wynikały z aktualnych potrzeb uczestników.

W ubiegłym roku Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej przeprowadziła 24 spotkania edukacyjne z rodzicami dotyczące promowania prawidłowych metod wychowawczych. Powiatowa Komenda Policji w Limanowej w minionym roku nie przeprowadziła zajęć edukacyjnych z rodzicami.

KIERUNEK DZIAŁANIA		NABYCIE PRZEZ RODZICÓW/OPIEKUNÓW ZGŁASZAJĄCYCH TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNYCH I DYDAKTYCZNYCH.	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Organizacja zajęć edukacyjnych z rodzicami.	Liczba zorganizowanych zajęć z rodzicami.	46

Kierunek działania nr 2. Wyposażenie dzieci i młodzieży przeżywającej trudności w wiedzę dotyczącą systemu pomocy w zakresie radzenia sobie w sytuacjach problemowych.

W minionym roku w celu realizacji zadania przeprowadzono zajęcia psychoedukacyjne z dziećmi i młodzieżą. Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna

w Limanowej zorganizowała 85 zajęć, w których wzięty udział łącznie 2 963 osoby. Powiatowa Komenda Policji w Limanowej przeprowadziła 48 spotkań dla 1 224 osób, natomiast tutaj Centrum przeprowadziło 14 zajęć dla 246 osób. Łącznie zostało przeprowadzonych 147 spotkań. Dominującą tematyką zajęć była profilaktyka i pomoc w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i przemocy w środowisku szkolnym w oparciu o zachowania agresywne.

KIERUNEK DZIAŁANIA		WYPOSAŻENIE DZIECI I MŁODZIEŻY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WIEDZĘ DOTYCZĄCĄ SYTEMU POMOCY W ZAKRESIE RADZENIA SOBIE W SYTUACJACH PROBLEMOWYCH	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Organizacja zajęć psychoedukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży	Liczba zajęć z dziećmi i młodzieżą.	147

W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia tego zjawiska w powiecie limanowskim w 2024 r. Centrum realizowało „Powiatowe programy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2023 – 2028”.

Opis realizacji poszczególnych zadań znajduje się w „Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”

Cel strategiczny nr V – Profesjonalizacja świadczonych usług w zakresie pomocy społecznej

Kierunek działania nr 1. Działania na rzecz podniesienia jakości świadczonych usług przez instytucje pomocowe

W ubiegłym roku w celu podniesienia jakości świadczonych usług przez instytucje pomocowe prowadzone były działania szkoleniowe dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu. Tutaj Centrum we współpracy z Zespołem Szkół im. KEN w Tymbarku zorganizowało praktyczne zajęcia z samoobrony dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu limanowskiego. W zajęciach brali udział pracownicy ośrodków pomocy społecznej oraz domów pomocy społecznej. Ćwiczenia odbywały się na terenie Zespołu Szkół w Tymbarku.

Natomiast w marcu i kwietniu ubiegłego roku dla pracowników Zakładu Aktywności Zawodowej w Łukowicy psycholog tutaj Centrum przeprowadziła warsztaty pn.: „Komunikacja bez przemocy. Rozwiązywanie konfliktów bez przemocy”. Ponadto Centrum zorganizowało spotkanie informacyjno – edukacyjne dla dyrektorów szkół Miasta i Gminy Limanowa pn.: „Procedura NIEBIESKIE KARTY i realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową”. Spotkanie przeprowadził pracownik socjalny oraz terapeuci pracujący bezpośrednio z osobami uwikłanymi w przemoc domową. W ubiegłym roku odbyła się również powiatowa

konferencja współorganizowana przez tut. Centrum pn.: „Jestem, ale... nie chcę być” dotycząca problematyki przeciwdziałania przemocy domowej oraz depresji z tendencjami samobójczymi wśród dzieci i młodzieży. Uczestnikami byli przede wszystkim pracownicy szkół: nauczyciele, pedagodzy, psychologowie oraz sądu: kuratorzy, jak również pracownicy jednostek pomocy społecznej: pracownicy socjalni i asystenci rodziny itp. Ponadto w ramach prowadzonej grupy wsparcia dla pracowników ośrodków pomocy społecznej odbyły się dwa spotkania doradcze pn.: „Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu” oraz „Skuteczna komunikacja z trudnym klientem/mieszkańcem DPS”.

Pracownicy tut. Centrum również podnosili swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach. W ubiegłym roku 23 pracowników uczestniczyło w 42 szkoleniach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej w 2024r. nadal współpracowało ze Stowarzyszeniem REMEDIUM wspierając je w realizacji zadania dotyczącego prowadzenia Warsztatu Terapii Zajęciowej w Tymbarku. W ramach sprawowanego nadzoru kontrolowało funkcjonowanie WTZ, weryfikowało sprawozdania z wykorzystania środków a w razie potrzeby udzielało porad i pomocy.

Ponadto współpracowano ze Stowarzyszeniem „Kierunek Przyszłość” z siedzibą w Niedźwiedziu. Tut. Centrum wspólnie ze Stowarzyszeniem oraz innymi jednostkami pomocy społecznej z terenu Powiatu zorganizowało II Forum osób niepełnosprawnych, Galę Wolontariatu oraz II Pochód Osób Niepełnosprawnych.

W minionym roku kontynuowana była również współpraca z dwoma organizacjami pozarządowymi, które na terenie powiatu limanowskiego prowadzą domy pomocy społecznej tj.:

- Stowarzyszeniem „Egida” w Kasinie Wielkiej w ramach zadania zleconego przez Powiat na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Kasinie Wielkiej;
- Fundacją „Opiekuńczość” w ramach zadania zleconego przez Powiat na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Rabie Niżnej.

Współpraca obejmowała przede wszystkim kierowanie osób do w/w placówek, pomoc oraz wsparcie przy realizacji bieżących zadań oraz rozliczanie udzielonych dotacji.

Łącznie współpracowano z 4 organizacjami pozarządowymi, 1 szkołą średnią z terenu powiatu. Kontynuowana była również współpraca z 12 Miejskimi i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji w Limanowej, Prokuraturą i Sądem Rejonowym w Limanowej, Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Limanowej.

Poniższa tabela obrazuje szczegółową realizację zadań.

KIERUNEK DZIAŁANIA		DZIAŁANIA NA RZECZ PODNIESIENIA JAKOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG PRZEZ INSTYTUCJE POMOCOWE	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Prowadzenie działań szkoleniowych dla kadry pomocy społecznej	Liczba przeprowadzonych szkoleń/konferencji/ seminariów.	5
2.	Udział pracowników PCPR w Limanowej w szkoleniach, kursach, konferencjach	Liczba pracowników, którzy wzięli udział w szkoleniach.	23
		Liczba szkoleń w których brali udział pracownicy	42
3.	Rozwijanie oraz nawiązanie współpracy z sektorem pozarządowym, innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz instytucjami publicznymi	Liczba współpracujących organizacji/instytucji publicznych	21

Kierunek działania nr 2. Działania pomocowe na rzecz poprawy sytuacji osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej świadczyło specjalistyczne poradnictwo socjalne, psychologiczne, terapeutyczne, pedagogiczne, rodzinne, zawodowe i prawne osobom potrzebującym wsparcia, w tym również rodzinom dysfunkcyjnym, rodzinom zastępczym oraz osobom niepełnosprawnym. W 2024 r. Centrum udzieliło łącznie 460 porad, które zostały udzielone zarówno w obszarze przemocy domowej, jak i innym mieszkańcom Powiatu doświadczającym sytuacji kryzysowych czy innych trudności rodzinnych, zawodowych i osobistych (np. śmierć bliskiej osoby, trudności wychowawcze, myśli i próby samobójcze).

W ubiegłym roku Centrum prowadziło spotkania grup wsparcia dla:

- opiekunów osób z niepełnosprawnością. Celem działania grupy wsparcia jest przede wszystkim wzmocnienie opiekunów w procesie towarzyszenia w życiu bliskim osobom niepełnosprawnym, wymiana doświadczeń i wzajemna pomoc w przezwyciężaniu trudności;
- opiekunów zastępczych. Spotkania grupy wsparcia stanowią możliwość zbudowania forum wzajemnej wymiany doświadczeń oraz otrzymania wsparcia w grupie osób pełniących taką samą funkcję – tworzących rodziny zastępcze;
- osób doznających przemocy domowej. Biorące w niej udział osoby miały możliwość wymiany własnych doświadczeń, a także pracy z trudnymi emocjami i kryzysami związanymi z sytuacjami domowymi, dokonywały również analizy psychologicznej swojej osobowości;

- pracowników ośrodków pomocy społecznej pracujących bezpośrednio w obszarze przemocy domowej, mające charakter spotkań szkoleniowych, edukacyjnych, interwizyjnych, wspierających.

Kolejną formą wsparcia osoby jest umożliwienie jej zamieszkania w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym (dotychczas mieszkanie chronione). Świadczenie to może być przyznane osobie pełnoletniej, będącej w trudnej sytuacji życiowej, a także z powodu wieku, niepełnosprawności lub choroby, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, cudzoziemcom, które wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki. Mieszkania wspomagane lub treningowe są formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

Powiat Limanowski prowadzi jedno mieszkanie treningowe. Ponadto trzy gminy na terenie powiatu limanowskiego posiadają mieszkanie treningowe (Gmina Słupnice, Miasto Limanowa, Gmina Limanowa), a Gmina Laskowa prowadzi mieszkanie wspomagane.

KIERUNEK DZIAŁANIA		DZIAŁANIA POMOCOWE NA RZECZ POPRAWY SYTUACJI OSÓB I RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	
ZADANIA		WSKAŹNIKI	
1.	Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa (m. in.: psychologiczne, prawne, socjalne, rodzinne, doradztwo zawodowe)	Liczba rodzin zastępczych, dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej	31
		Liczba rodzin/ osób uwikłanych w przemoc oraz będących w sytuacji kryzysowej	258
		Liczba osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	8
		Liczba osób zmagających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	16
		Liczba udzielonych porad	460
2.	Prowadzenie grup wsparcia	Liczba prowadzonych grup wsparcia	4
3.	Prowadzenie mieszkań chronionych	Liczba mieszkań chronionych	5

2.2. Specjalistyczne poradnictwo

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej świadczyło specjalistyczne poradnictwo socjalne, psychologiczne, terapeutyczne, pedagogiczne, rodzinne, medyczne, zawodowe i prawne osobom potrzebującym wsparcia, w tym również rodzinom dysfunkcyjnym. W 2024 r. Centrum udzieliło łącznie 460 porad, w tym:

- psychologicznych i terapeutycznych – 358;
- prawnych – 48;
- socjalnych – 10;
- zawodowych – 1;
- rodzinnych i terapii rodzinnej – 43.

Świadczona przez Centrum pomoc skierowana była szczególnie do osób i rodzin dysfunkcyjnych, zgłaszających trudności, wymagających wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych. Specjalistyczne wsparcie świadczone przez Centrum polegało między innymi na niesieniu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, uzależnionym i zagrożonym wykluczeniem społecznym, jak również będącym w kryzysie. Centrum organizowało i prowadziło również poradnictwo adresowane do rodzin zastępczych oferując pomoc zarówno opiekunom zastępczym jak i dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej.

2.3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej kierowanie osób do domu pomocy społecznej należy do zadań własnych gminy. Natomiast zadaniem Powiatu jest prowadzenie i rozwój infrastruktury domów znajdujących się na terenie tego powiatu oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Pobyt pensjonariusza w domu pomocy społecznej jest odpłatny w wysokości 70% posiadanego dochodu. W pozostałych kosztach utrzymania kolejno partycypuje rodzina podopiecznego (małżonek, zstępni, przedwstępni), a następnie gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

W powiecie limanowskim funkcjonują dwa typy domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym: 1 dla osób przewlekle somatycznie chorych i 4 dla osób przewlekle psychicznie chorych, które zapewniają swoim podopiecznym przede wszystkim całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne na poziomie obowiązującego standardu usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające edukacyjne w formach i zakresie wynikającym z indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Trzy domy prowadzone są przez Powiat Limanowski, a 2 funkcjonują na podstawie umowy o zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu limanowskiego posiadają łącznie 397 miejsc statutowych.

W 2024 r. wpłynęło 45 wniosków o umieszczenie w domu pomocy społecznej, wydano 117 decyzji, w tym 40 decyzji o umieszczeniu, a pozostałe dotyczyły zmiany

odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, uchylenia decyzji o umieszczeniu i wygaszenia decyzji. Na koniec roku łącznie we wszystkich domach było 6 wolnych miejsc.

W ubiegłym roku wszystkie domy pomocy społecznej działające na terenie powiatu limanowskiego otrzymały środki finansowe przeznaczone na realizację rządowego programu pn. „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027” w łącznej wysokości 1 682 347,65 zł. z czego ostatecznie wydatkowały kwotę w wysokości 1 672 188,55 zł.

Tabela 3 Średnie miesięczne koszty utrzymania w 2024 r.

JEDNOSTKA	KOSZT
Dom Pomocy Społecznej w Limanowej	6 500,00
Dom Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej	7 100,00
Dom Pomocy Społecznej w Szczyrzycu	6 800,00
Dom Pomocy Społecznej w Kasinie Wielkiej	6 446,00
Dom Pomocy Społecznej w Rabie Niżnej	6 505,00

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W SZCZYRZYCU

Dom Pomocy Społecznej w Szczyrzycu funkcjonuje od 2012 r. jako placówka pobytu stałego dla 99 osób przewlekle psychicznie chorych.

W 2024r. roku Dom otrzymał środki na realizację programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027” w wysokości 467 012,85 zł.

Na niezbędne do realizacji, ze względu na utrzymanie standardu i jakości świadczonych usług, nieplanowane remonty i naprawy użytkowanych budynków, środków trwałych i wyposażenia przeznaczono kwotę 42 215 zł – w tym naprawy windy bud. A, remont palarni w bud. C, usunięcie przecieku instalacji wodnej przy bud. A.

W ciągu 2024 r. mieszkańcy mieli okazję uczestniczyć w 87 wydarzeniach organizowanych samodzielnie lub przez zaprzyjaźnione jednostki – szkoły, śds, dps, kluby seniora. Brali udział w różnych konkursach, szkoleniach, nabożeństwach, spotkaniach modlitewnych, spotkaniach integracyjnych, wycieczkach itp.

W 2024 roku mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Szczyrzycu brali udział w licznych specjalistycznych konsultacjach medycznych. Ponadto nieprzerwanie uczestniczą w wielu programach profilaktycznych, które mają na celu wspieranie ich zdrowia m.in. szczepienia, profilaktyka 40+, profilaktyka chorób odtytoniowych. W placówce odbywają się konsultacje psychiatryczne, internistyczne, psychologiczne oraz wewnętrzne grupy dzielenia i wsparcia.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W MSZANIE DOLNEJ

Dom Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej jest placówką pobytu stałego przeznaczoną dla 48 osób przewlekle psychicznie chorych. Funkcjonuje od 1991 r.

W 2024r. roku Dom otrzymał środki na realizację programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027” w wysokości 234 309,15 zł.

W ubiegłym roku Dom przygotował miejsce dziennego pobytu dla mieszkańców domu tzw. antresola. Ponadto w ciągu roku kontynuowania była odnowa pomieszczeń tj. pomalowano korytarze oraz pokoje mieszkalne. W ramach posiadanych środków własnych Dom przeprowadził generalny remont zewnętrzny doprowadzając do użyteczności miejsce przeznaczone do wykonywania ćwiczeń ruchowych przez mieszkańców.

W ciągu roku Dom zapewnił mieszkańcom aktywność rozrywkowo – rekreacyjną. Odbłyły się planowane występy, wycieczki, spotkania okolicznościowe. Mieszkańcy brali również udział w imprezach integracyjnych oraz konkursach organizowanych w Domu oraz poza nim.

W 2024 r. Dom nawiązał kontakt z grupą Caritas z Laskowej i z nowo otwartą kawiarenką społeczną „Kierunek Cafe” mieszczącą się w MOK w Mszanie Dolnej, w której odbywają się różnego rodzaju warsztaty terapeutyczne i spotkania integracyjne. Ponadto mieszkańcy Domu integrowali się z Zagórzańską Przystanią Marzeń – Placówką Wsparcia Dziennego na spotkaniach okolicznościowych. W ubiegłym roku Dom nawiązał kontakt również z Fundacją Biedronka, dzięki której mieszkańcy Domu otrzymali prezenty w postaci paczek mikołajowych.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W LIMANOWEJ

Dom Pomocy Społecznej w Limanowej jest placówką przeznaczoną dla 60 osób przewlekle somatycznie chorych. Swoją działalność prowadzi od 1993 r. Od 1999 r. organem prowadzącym jest Powiat Limanowski.

W 2024 r. Dom Pomocy Społecznej w Limanowej otrzymał środki na realizację programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027” w wysokości 288 360,69 zł.

W ubiegłym roku mieszkańcy brali udział w różnych imprezach wyjazdowych, jak również tych organizowanych na terenie Domu. Jeździli na wycieczki, spotkania integracyjne, angażowani byli również do udziału w konkursach. Oprócz tego przez cały rok odbywały się nabożeństwa, zgodnie z kalendarzem katolickim, w których mieszkańcy mogli aktywnie uczestniczyć tj. majówki, drogi krzyżowe, różańce.

W ciągu roku regularnie odbywały się spotkania w ramach terapii zajęciowej i fizjoterapia.

W trosce o zdrowie mieszkańcy oraz pracownicy Domu wzięli udział w programie „Profilaktyka 40+”.

W 2024 w Domu odmalowane zostały pomieszczenia kuchni, magazyny, pralnia, sala rehabilitacyjna, stołówka, łazienki, toalety, pomieszczenia administracyjne.

Udało się również zagospodarować jedno pomieszczenie domu na palarnię. Ponadto wymieniona została 100–letnia instalacja kanalizacyjna w pomieszczeniach zmywalni.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ PROWADZONE NA ZLECENIE POWIATU LIMANOWSKIEGO

W ramach zadań zleconych funkcjonują 2 domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych: Dom Pomocy Społecznej w Kasinie Wielkiej i Dom Pomocy Społecznej w Rabie Niżnej.

Dom Pomocy Społecznej w Kasinie Wielkiej funkcjonuje od 2003 r., organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Wspierania Osób Psychicznie chorych „EGIDA”. Dom dysponuje 100 miejscami dla osób przewlekle psychicznie chorych.

W 2024 roku Dom Pomocy Społecznej w Kasinie Wielkiej otrzymał środki na realizację programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027” w łącznej wysokości 353 007,37 zł.

Oprócz codziennych zajęć realizowanych w ramach rehabilitacji społecznej w 2024 r. organizowane były wyjazdy integracyjne, wycieczki piesze, autokarowe. Mieszkańcy chętnie uczestniczyli w zajęciach sportowych, turniejach m.in.: międzynarodowym turnieju piłki nożnej, turnieju piłkarzyków stołowych. Ponadto mieszkańcy angażowali się w akcje społeczne m.in. uczestniczyli w II Forum Osób z Niepełnosprawnościami w Porębie Wielkiej oraz w II Pochodzie osób z niepełnosprawnością. Dom prowadzi fan–page na Facebooku, w którym na bieżąco umieszcza informacje na temat ważniejszych wydarzeń mających miejsce w placówce.

Dom Pomocy Społecznej w Rabie Niżnej funkcjonuje na terenie Powiatu Limanowskiego od 2011 r. i posiada 90 miejsc.

W 2024 roku Dom Pomocy Społecznej w Rabie Niżej otrzymał środki na realizację programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027” w łącznej wysokości 329 498,49 zł.

W 2024 wciąż podnoszony był standard mieszkaniowy. Wyremontowana została jadalnia oraz korytarz na parterze. Zamontowana została brama automatyczna z domofonem przy wjeździe do DPS. Ponadto zakupionych zostało 21 łóżek medycznych dla mieszkańców DPS oraz wygodne krzesła do pokoi.

W ubiegłym roku mieszkańcy stale włączani byli w życie społeczne i kulturalne Domu. Brali udział w licznych wycieczkach, wydarzeniach aktywizujących ruchowo, konkursach, spotkaniach integracyjnych. Dom zapewniał swoim podopiecznym zajęcia usprawniające oraz rekreacyjne.

Mieszkańcy objęci byli stałą opieką lekarza rodzinnego oraz psychiatry w Centrum Zdrowia Psychicznego Medi-Li-Norm. W ciągu roku mieszkańcy dowożeniu byli na liczne konsultacje lekarskie: chirurgiczne, okulistyczne, ortopedyczne, urologiczne, neurologiczne itp. Ponadto Psycholog zatrudniony

w placówce udzielał poradnictwa oraz grupowej i indywidualnej terapii psychologicznej.

W okresie letnim Dom współpracował z lodziarnią „Lody i Spółka” z Mszany Dolnej w ramach której mieszkańcy mieli możliwość kupowania lodów w DPS. Współpracował również z aktorami z Agencji Artystycznej Galana z Krakowa, którzy odwiedzili placówkę kilkakrotnie wystawiając spektakle teatralno – muzyczne.

2.4. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej realizuje to zadanie przede wszystkim poprzez funkcjonowanie punktu informacyjnego w swojej siedzibie. Ponadto wszelkie informacje umieszczane są na stronie internetowej Centrum oraz na profilu facebook. Pracownicy Centrum na bieżąco informują klientów o przysługujących im prawach i uprawnieniach zarówno osobiście jak i telefonicznie.

Od 2023 r. działa Punkt Zamiejscowy PCPR w Mszanie Dolnej. Świadczone są usługi wydawania i przyjmowania wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, ich rozpatrywanie oraz informowanie o przysługujących prawach i uprawnieniach.

2.5. Doradztwo metodyczne oraz szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej koordynowało realizację szkolenia dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu – „Bezpieczeństwo pracownika socjalnego z uwzględnieniem zmian w prawie. Prawne aspekty związane z podniesieniem poziomu bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych przez pracownika socjalnego”.

W grudniu zeszłego roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej we współpracy z Zespołem Szkół im. KEN w Tymbarku zorganizowało praktyczne zajęcia z samoobrony dla kadr pomocy społecznej. W zajęciach brali udział pracownicy ośrodków pomocy społecznej oraz domów pomocy społecznej z terenu Powiatu Limanowskiego. Głównym celem zajęć z samoobrony było przygotowanie uczestników do uniknięcia, lub, w razie potrzeby, odparcia bezpośredniego ataku na życie lub zdrowie.

Ponadto podczas spotkań grupy wsparcia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz innych osób pracujących w obszarze przemocy domowej omawiano tematykę związaną z przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu oraz skutecznej komunikacji z trudnym klientem/mieszkańcem DPS.

Oprócz tego odbyła się powiatowa konferencja pn.: „Jestem, ale... nie chcę być” dotycząca problematyki przeciwdziałania przemocy domowej oraz depresji z tendencjami samobójczymi wśród dzieci i młodzieży. Uczestnikami byli przede wszystkim pracownicy szkół, sądu, jak również pracownicy jednostek pomocy społecznej.

W 2024 r. pracownicy Centrum udzielali doradztwa metodycznego głównie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2.6. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Zapisy ustawy o pomocy społecznej mówią o obowiązku opracowania wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Na 2025 r. wykazuje się następujące potrzeby:

- 1) Zapewnienie wsparcia w zakresie usług opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami z terenu powiatu limanowskiego;
- 2) Poprawa bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników w domach pomocy społecznej oraz jakości świadczonych usług;
- 3) Podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej.

2.7. Ocena zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzania corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno – demograficznej. Poniższa ocena stanowi podsumowanie działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej oraz jednostek współpracujących jako podmiotów, które wykonują zadania z zakresu polityki społecznej.

Dane zawarte w niniejszym sprawozdaniu, zawierającym ocenę zasobów, dają możliwość przeprowadzenia analizy i monitorowania występujących problemów społecznych, a co za tym idzie skuteczne planowanie działań w obszarze usług społecznych.

Na podstawie sporządzonej oceny można stwierdzić, że istniejące zasoby pomocy społecznej w powiecie limanowskim umożliwiają realizację obligatoryjnych zadań z zakresu pomocy społecznej, będących w kompetencjach powiatu. Zatem powiatowy system polityki społecznej funkcjonuje prawidłowo wykorzystując posiadane zasoby w najbardziej optymalny sposób. Efektywność systemu jest proporcjonalna do wielkości środków finansowych przeznaczanych na realizację nałożonych ustawowo na powiat zadań. Jednakże znajdują się obszary, opisane poniżej, które można wzmocnić poprzez realizację dodatkowych zadań lub podniesienie jakości wykonywanych działań, co niewątpliwie przyczyni się do rozwoju polityki społecznej powiatu.

Najważniejszym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwianie tym osobom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać. Ze względu na złożoność problemów społecznych powinny one być rozwiązywane przy współpracy różnych instytucji. Z tego względu szeroko rozumiana pomoc społeczna składa się z wielu osób, instytucji oraz procedur służących rozwiązywaniu problemów społecznych, co

wymaga zorganizowanego, grupowego wysiłku – władz, samorządów lokalnych, instytucji powołanych do pomagania, organizacji pozarządowych, środowiska lokalnego i rodziny. Sukces pomocy społecznej jest zatem w dużej mierze współzależny od wyników podejmowanych działań w innych obszarach polityki społecznej oraz wspomnianej wyżej współpracy.

Rozpatrując wystarczalność zasobów pomocy na szczeblu powiatu poniżej opisano konieczne do podjęcia działania wynikające z przeprowadzonej analizy problemów społecznych, oceny zasobów pomocy społecznej oraz wynikających z nich rekomendacji.

W 2025 r., mimo pozytywnej oceny funkcjonowania pieczy zastępczej na terenie powiatu, niezbędne jest prowadzenie dalszych działań na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej. Warto promować i rozwijać rodzicielstwo zastępcze, którego korzyści społeczne są nieporównywalnie większe od tych osiągniętych w pieczy instytucjonalnej. Należy zwiększyć działania celem utworzenia nowej zawodowej rodziny zastępczej, wspierać już funkcjonujące rodziny zastępcze oraz wzmocnić współpracę z rodzicami biologicznymi dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Bowiem w rodzinach zastępczych niezwykle rzadko przebywają dzieci, określane mianem sierot naturalnych. W większości przypadków dziecko posiada przynajmniej jednego rodzica. Dlatego też niezależnie od faktu ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej rodzice oraz ich dziecko mają prawo do utrzymywania ze sobą kontaktów. Kontakty te mogą występować w formie bezpośredniej (np. odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu) oraz utrzymywania korespondencji, korzystania z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej. Tylko w przypadku gdy utrzymywanie kontaktów rodziców z dzieckiem zagraża dobru dziecka lub je narusza, sąd może je ograniczyć lub zakazać ich utrzymywania. Również rodzina zastępcza jako tymczasowa forma opieki nad dzieckiem powinna dbać o podtrzymywanie relacji swoich podopiecznych z rodzicami biologicznymi, do których docelowo dziecko powinno powrócić. Jednakże to rodzice biologiczni muszą swoim postępowaniem udowodnić, że chcą i mogą wypełniać w sposób prawidłowy funkcje rodzicielskie. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej motywują rodziców biologicznych nie tylko do utrzymywania kontaktów z dzieckiem ale również, dla dobra dziecka, do dobrej współpracy z rodzicami zastępczymi oraz samym Centrum. Zachęcają do poddania się edukacji w kierunku właściwych metod wychowawczych oraz ewentualnym oddziaływaniom terapeutycznym.

Indywidualnym oddziaływaniom terapeutycznym powinno zostać poddane również samo dziecko. Przeprowadzenie emocji związanych z rozstaniem z rodzicami oraz zamieszkaniem, u nieraz obcych ludzi, jest niezwykle ważne dla jego dalszego prawidłowego rozwoju. Należy zrobić wszystko, aby nie doprowadzić do sytuacji w której dziecko będzie doznawać lęku, depresji czy trudności z nawiązywaniem bliskich relacji w przyszłości. Trzeba uchronić dziecko przed doświadczeniem trudności w nauce, trudności w skupieniu uwagi i problemów z radzeniem sobie

z wyzwaniami dnia codziennego. Należy budować u dziecka pewność siebie, zaufanie do innych oraz zdrową samoocenę.

W związku z powyższym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej stara się poszerzyć opiekę psychologiczną i terapeutyczną. Przeprowadzane są konsultacje indywidualne dzieci, dzieci wraz z rodzicami zastępczymi oraz samych rodziców zastępczych. Zadaniem psychologa jest pomoc rodzinom zastępczym oraz dzieciom w nawiązaniu właściwych relacji, rozpoznaniu dysfunkcyjnych obszarów i wypracowaniu przystosowawczych postaw i metod rozwiązywania problemu. W zależności od zgłaszanego problemu, rodzina może skorzystać z psychoedukacji, spotkania interwencyjnego lub też nawiązać kontakt terapeutyczny. Pomoc psychologiczna skierowana do rodziców zastępczych ma też na celu przeciwdziałanie ich wypaleniu zawodowemu. Dotyczy to głównie rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka, w których przebywa dużo dzieci z całą gamą traum i dużym bagażem trudnych doświadczeń.

Z przedstawionych w niniejszym sprawozdaniu danych i przeprowadzonych analiz wynika, że również pomoc na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu jest na dobrym poziomie. Jednak należy zwrócić uwagę na konieczność zapewnienia usług w zakresie pomocy opiekunom osób ze szczególnymi potrzebami m.in. poprzez zapewnienie opieki wytchnieniowej. Opieka wytchnieniowa jest bardzo ważną pomocą, szczególnie w przypadku opiekunów, którzy pełnią tę rolę przez wiele miesięcy, a często również i lat. Opieka wytchnieniowa polega na czasowym zastąpieniu rodziny i opiekunów rodzinnych, w sprawowaniu opieki nad bliskim – niesamodzielnym z powodu choroby lub niepełnosprawności. Powiat Limanowski złożył wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację Programu pn. „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2025.

Ocena zasobów pomocy społecznej to również analiza funkcjonujących zasobów instytucjonalnych, które określa się na poziomie wystarczającym. Jednym z zadań powiatu jest prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej. W związku z przeprowadzoną analizą w tym zakresie rekomenduje się poprawę bezpieczeństwa, higieny pracy pracowników DPS oraz jakości świadczonych usług. Domy pomocy społecznej zapewniają mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby (m.in. bytowe, opiekuńcze, edukacyjne). W DPS przybywają osoby o różnym stopniu niepełnosprawności. Wiele osób wymaga pomocy przy czynnościach higienicznych, natomiast niektóre uzależnione są całkowicie od osób trzecich. Pracownicy domów na co dzień wykonują szereg zadań związanych z bezpośrednią opieką nad mieszkańcami, pomagają przy kąpieli, toalecie, czynnościach fizjologicznych, pojeniu, karmieniu, ubieraniu, przemieszczaniu się. Zakres obowiązków pracowników DPS jest bardzo szeroki i odpowiedzialny, wymaga wydajności fizycznej z uwagi na niejednokrotną konieczność podnoszenia podopiecznych. W celu zapewnienia bezpieczeństwa w tym zakresie zarówno pracownikom, jak i mieszkańcom planowany jest zakup urządzeń służących do ograniczenia obciążenia układu mięśniowo – szkieletowego pracowników DPS tj. podnośników transportowo sufitowych dla osób

niesamodzielnych. Zakup podnośników ułatwi pracę pracownikom domu oraz jednocześnie poprawi komfort życia mieszkańców.

Centrum chcąc realizować sprawnie, szybko i poprawnie zadania ma dostęp do informacji i danych osobowych klientów, w tym danych szczególnej kategorii. Konieczne jest, aby powierzone dane osobowe były chronione przez sprawne i stabilne systemy teleinformatyczne. Dlatego konieczne jest skuteczne zapobieganie i przeciwdziałanie incydentom naruszenia bezpieczeństwa danych osobowych. W związku z tym realizowany jest projekt pn. „Wzmocnienie Cyberbezpieczeństwa w Powiecie Limanowskim” współfinansowany w ramach środków Unii Europejskiej i budżetu państwa w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) 2021 – 2027, Priorytetu II: Zaawansowane usługi cyfrowe, Działania 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa na rzecz Powiatowego Zarządu Dróg w Limanowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej oraz Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Mszanie Dolnej.

Realizacja projektu jest rozłożona na lata 2024 – 2026. W poprzednim roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej został przeprowadzony audyt cyberbezpieczeństwa. Harmonogram i zakres prac, opisany w raporcie z audytu, dla zadań planowanych do realizacji w 2025 roku obejmuje opracowanie i wdrożenie polityk, zasad, procedur systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz dokumentacji niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania systemu – dostosowanej do funkcjonowania Centrum.

3. Zadania z zakresu pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49), zwaną dalej Ustawą, w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców biologicznych, dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej, którą organizuje powiat. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. W przypadku, kiedy przeszkody w sprawowaniu opieki nie są tymczasowe i mają charakter trwały rozważa się możliwość podjęcia procedury adopcyjnej. Najczęstszymi powodami umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej jest: uzależnienie rodziców, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, pólsieroctwo, sieroctwo lub przemoc w rodzinie.

3.1. Sprawozdanie z realizacji „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Powiatu Limanowskiego na lata 2024 – 2026”

Założone w programie cele służą rozwojowi pieczy zastępczej zapewniającej każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, umożliwienie stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego. Należy podkreślić, że Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej powiatu limanowskiego

zapewnia miejsca w pieczy zastępczej wszystkim dzieciom kierowanym na podstawie postanowienia sądu rodzinnego, a władze powiatu przeznaczają na ten cel wystarczające środki finansowe.

Rodzina zastępcza to jedna z form pomocy dzieciom, które z różnych przyczyn nie mogą przebywać pod opieką rodziców biologicznych. Opiekunowie zastępczy dają takiemu dziecku szansę na wzrastanie w warunkach zbliżonych do naturalnych.

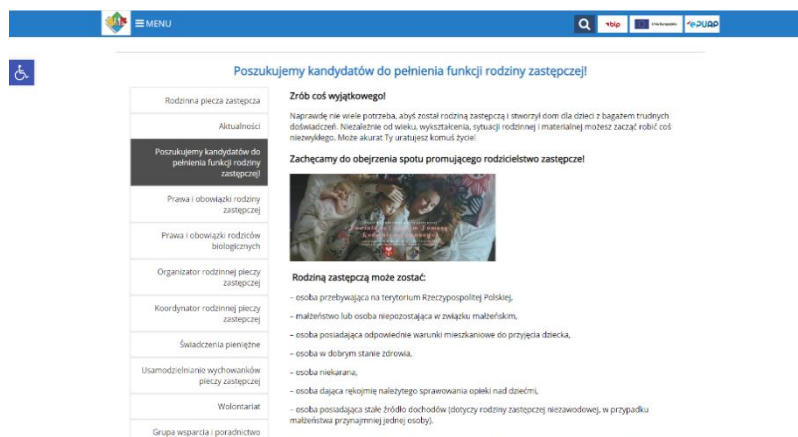
Pieczka zastępcza, z założenia ustawodawcy, ma być okresem przejściowym dla dziecka, którego rodzice borykają się z problemami, do czasu pokonania tych trudności. Praktyka jednak pokazuje, że tylko niewielki procent dzieci wraca pod opiekę rodziców biologicznych.

Zadania opisane poniżej wynikają również z zapisów ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Cel I. Pozyskanie jak największej liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Zadanie 1. Prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej o rodzicielstwie zastępczym oraz szerzenie jego idei

Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej dostępne są wszelkie informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego, w tym: jak zostać rodzicem zastępczym, z kim się kontaktować oraz jakie warunki należy spełnić, aby podjąć się tej funkcji.

Źródło: Strona internetowa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

Centrum udostępnia na stronie internetowej, a także na profilu Facebook materiały informacyjne. Jednym z nich jest krótkometrażowy film, mający na celu wzbudzić wrażliwość lokalnej społeczności na problematykę związaną z potrzebą pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych dla dzieci pozbawionych miłości, poczucia bezpieczeństwa oraz ciepła rodzinnego.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej na bieżąco zamieszcza informacje z organizowanych wydarzeń w ramach akcji promującej rodzicielstwo zastępcze.

W 2024 r. zorganizowano akcję promocyjną pt. „Zostań rodzicem zastępczym”. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej 1 grudnia 2024 roku we współpracy z Zespołem Szkolno – Przedszkolnym w Jodłowniku promowało rodzicielstwo zastępcze. Wolontariusze po mszy świętej w Jodłowniku rozdawali ulotki oraz inne artykuły promocyjne, którymi dysponuje Centrum tj. balony, torby, ulotki, plakaty.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Limanowej można obejrzeć wystawę promującą rodzicielstwo zastępcze.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

Dnia 19 czerwca 2024 r. w Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie odbył się Małopolski Dzień Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Podczas uroczystej Gali Nagrodą Samorządu Województwa Małopolskiego Brązowym Medalem „Polonia Minor” została uhonorowana rodzina zastępcza zawodowa z terenu powiatu limanowskiego.

WSKAŹNIKI	
Liczba wydarzeń/ materiałów promocyjnych promujących rodzicielstwo zastępcze	10

Zadanie 2: Szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej, rodzinnego domu dziecka

Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka są zobowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej corocznie prowadzi nabór i zleca szkolenie kandydatów. W roku 2024 kwalifikacje uzyskały 4 osoby. Do Centrum wpłynął 1 wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Ponadto małżeństwo, które dotychczas pełniło funkcję rodziny zastępczej niezawodowej zostało przekwalifikowane na rodzinę zastępczą zawodową. Dodatkowo na prośbę sądu kwalifikacje pozyskała jedna osoba na rodzinę zastępczą niezawodową.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które zgłosiły chęć prowadzenia rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz rodzinnego domu dziecka	3
Liczba osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz rodzinnego domu dziecka	4

Cel II. Wzmacnianie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną zastępczą

Zadanie 1. Prowadzenie rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej, rodzinnego domu dziecka

Od października 2022 r. nie ma obowiązku prowadzenia rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej, prowadzących rodzinne domy dziecka i przekazywania go do Sądu. Centrum prowadzi taki rejestr dla własnych potrzeb.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych i rodzinnych domów dziecka wynosiła 36.

WSKAŹNIKI	
Liczba rodzin zastępczych: zawodowych, niezawodowych, rodzinnych domów dziecka.	36

Zadanie 2. Ocena rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych funkcji i jakości wykonywanej pracy.

Zgodnie z ustawą organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. W roku 2024 dokonano 26 ocen rodzin zastępczych/prowadzących rodzinne domy dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Organizator pozytywnie ocenił wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu limanowskiego.

WSKAŹNIKI	
Liczba sporządzonych ocen rodzin zastępczych	26

Zadanie 3. Opracowywanie planu pomocy dziecku.

Na posiedzeniu oceniającym sytuację dziecka sporządzano plan pomocy dziecku we współpracy z rodzinami zastępczymi, przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej, szkół, sądu, a także z rodzicami biologicznymi. Plan pomocy dziecku obejmował cele do których ma dążyć rodzina zastępcza w odniesieniu do sfer dziecka: psychospołecznej, edukacyjnej, zdrowotnej, materialno – bytowej, dotyczącej zainteresowań dziecka oraz kontaktów z rodzicami biologicznymi. W 2024 roku sporządzono 197 planów pomocy dziecku.

WSKAŹNIKI	
Liczba opracowanych planów pomocy dziecku	197

Zadanie 4. Współpraca między powiatami w zakresie zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej.

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Powiaty zawierają między sobą porozumienia dotyczące umieszczania w pieczy zastępczej własnych dzieci na terenie innych powiatów, bądź cudzych dzieci na terenie własnego powiatu.

W 2024 r. realizowanych było 35 porozumień dotyczących 34 dzieci z terenu innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu limanowskiego, z czego 9 porozumień zostało zawartych w ciągu roku. Dodatkowo w 2024r. w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na terenie powiatu limanowskiego, przebywała 4 dzieci z terenu innych powiatów – w przypadku umieszczenia w w/w rodzinie nie zawiera się porozumień.

Natomiast porozumień dotyczących dzieci z terenu powiatu limanowskiego umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów realizowanych było

29 – 21 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych, a 8 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W ciągu roku sprawozdawczego poza powiatem limanowskim umieszczono 3 dzieci w rodzinach zastępczych (1 dziecko wraz z rodziną zastępczą przeprowadziło się na teren innego powiatu i zachodziła konieczność zawarcia porozumienia) oraz 2 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Wydatki poniesione na utrzymanie dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów wyniosły: 358 413,35 zł, natomiast w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów wyniosły: 509 766,19 zł.

Dochody uzyskane z tytułu pobytu dzieci z terenu innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu wyniosły: 809 050,84 zł.

W 2024 r. na terenie powiatu limanowskiego funkcjonowały również trzy placówki opiekuńczo – wychowawcze prowadzone na zlecenie Miasta Kraków. Dwie placówki znajdują się w Żmiącej – typu socjalizacyjnego i typu specjalistyczno – terapeutycznego. Natomiast jedna placówka, typu rodzinnego, znajduje się w Pasierbcu.

WSKAŹNIKI	
Liczba dzieci (z terenu Powiatu Limanowskiego) umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów	29
Liczba dzieci (z innych powiatów) umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Limanowskiego	38

Zadanie 5. Wspieranie rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka poprzez pomoc wolontariuszy

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej obowiązywały 2 porozumienia z osobami gotowymi podjąć się współpracy jako wolontariusze. Centrum zachęca, w szczególności młodych ludzi, do pomocy wolontaryjnej na rzecz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Ogłoszenie o naborze wolontariuszy jest umieszczone na stronie internetowej Centrum. Znajdują się tam informacje jak zostać wolontariuszem, na czym polega to zadanie i gdzie kierować swoje pytania.

Mając na względzie ideę wolontariatu w 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej zawarło umowę partnerską ze Stowarzyszeniem Kierunek Przyszłość z siedziba w Porębie Wielkiej.

WSKAŹNIKI	
Liczba obowiązujących porozumień z wolontariuszami	2

Zadanie 6. Zapewnienie opieki nad dzieckiem w sytuacji korzystania z prawa do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzących rodzinny dom dziecka

Rodzinie zastępczej zawodowej, w tym pogotowiu rodzinnemu oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje urlop wypoczynkowy, zwany zgodnie z Ustawą, czasowym niesprawowaniem opieki nad dzieckiem. W roku 2024 z urlopu skorzystała dwukrotnie osoba prowadząca rodzinny dom dziecka. Centrum na czas nieobecności opiekunki zastępczej organizowało opiekę dla małoletnich w postaci rodziny zastępczej pomocowej.

WSKAŹNIKI	
Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia poprzez rodziny pomocowe	1

Zadanie 7. Organizowanie specjalistycznych szkoleń dla rodzin zastępczych oraz wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej

W 2024 r. rodziny zastępcze brały udział w prelekcji prowadzonej przez prowadzącą Rodzinny Dom Dziecka, która podzieliła się swoim wieloletnim doświadczeniem. Pozwoliło to rodzinom zastępczym na wymianę swoich spostrzeżeń, czy też poruszenie nurtujących ich kwestii. Ponadto rodziny zastępcze brały udział w szkoleniu organizowanym przez Centrum pt. „Budowanie poczucia bezpieczeństwa u dziecka”.

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych szkoleń	2

Zadanie 8. Prowadzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Limanowskiego

Liczba spotkań grupy wsparcia uzależniona jest od zainteresowania i możliwości uczestniczenia w nich rodziców zastępczych. Planowana jest raz w miesiącu.

WSKAŹNIKI	
Liczba spotkań grupy wsparcia	3

Zadanie 9. Organizowanie i prowadzenie poradnictwa psychologicznego, socjalnego, rodzinnego, pedagogicznego oraz prawnego dla rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej zapewnia wsparcie specjalistyczne tj. psychologiczne, pedagogiczne, socjalne oraz prawne skierowane do opiekunów zastępczych oraz wychowanków. Rodzice zastępczy w pełnieniu swojej funkcji napotykają różne problemy natury wychowawczej, rozwojowej oraz

emocjonalnej dzieci będących pod ich opieką. Natomiast wychowankowie rodzin zastępczych niejednokrotnie borykają się z trudnościami wynikającymi z przeżyć traumatycznych, problemami emocjonalnymi oraz edukacyjnymi. Z ww. poradnictwa w 2024 r. skorzystało 18 osób. Łącznie zostały udzielone 54 porady. Rodzinom zastępczym udostępniany jest także wykaz jednostek wsparcia specjalistycznego dostępnych na terenie powiatu limanowskiego.

WSKAŹNIKI	
Liczba udzielonych porad	54
Liczba osób korzystających z poradnictwa	18

Zadanie 10. Zapewnienie pomocy poprzez pracę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i innych specjalistów Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, na swój wniosek, zostają objęci opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. działaniami koordynatorów objętych było 51 rodzin. Łącznie w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. z pomocy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej korzystało 61 rodzin. Jedna rodzina zastępcza nie wyraziła zgody na objęcie opieką koordynatora. Jednocześnie koordynator może objąć swoim wsparciem nie więcej niż 15 rodzin. W danych uwzględnione zostały rodziny zastępcze, które w roku 2024 zostały rozwiązane, a także rodziny, w których wychowankowie uzyskali pełnoletność.

Koordynatorzy najczęściej wspierali rodziny poprzez:

- kierowanie dzieci do odpowiednich poradni specjalistycznych;
- współpracę z psychologami, pedagogami, nauczycielami;
- mobilizowanie rodziców do udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach podnoszących ich kompetencje rodzicielskie oraz do korzystania z poradnictwa i grupy wsparcia;
- organizowanie pomocy w postaci współpracy rodziny z wolontariuszem;
- pracę indywidualną z wychowankiem w celu zmotywowania go do nauki i udziału w zajęciach szkolnych;
- współpracę z asystentami rodziny, pracownikami ośrodków pomocy społecznej, kuratorami sądowymi;
- udzielanie informacji na temat procedur sądowych i mediacji;
- współpracę z sądem;
- udzielanie informacji wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- kierowanie rodziny na szkolenia organizowane przez Centrum;
- indywidualne rozmowy wspierające;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom.

WSKAŹNIKI	
Liczba rodzin objętych pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	61

Zadanie 11. Integracja środowiska rodzin zastępczych poprzez organizację spotkań okolicznościowych

W dniu 26 stycznia 2024 roku w Świetlicy Wiejskiej w Siekierczynie odbyło się spotkanie noworoczne rodzin zastępczych z terenu powiatu limanowskiego. W spotkaniu oprócz opiekunów zastępczych z wychowankami uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych oraz Dyrektor PCPR w Limanowej wraz z pracownikami. Podczas spotkania na ręce rodzin zastępczych zostały złożone życzenia noworoczne, a także podziękowania za trud i wysiłek wkładany w opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w dniu 28 maja 2024 r. w Starostwie Powiatowym w Limanowej odbyło się spotkanie rodzin zastępczych z terenu powiatu limanowskiego. Zaproszeni goście zostali przywitani przez władze Powiatu Limanowskiego, Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej oraz Sędzię Sądu Rejonowego w Limanowej. Na ręce rodzin zastępczych zostały złożone podziękowania za ich trud i zaangażowanie w codzienną pracę. Spotkanie dało rodzinom zastępczym możliwość wymiany swoich spostrzeżeń i doświadczeń oraz poruszania nurtujących ich kwestii. W czasie trwania ww. spotkania wychowankowie rodzin zastępczych brali udział w warsztatach zorganizowanych przez Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej w Limanowej. Spotkanie zakończyło się wspólnym pieczeniem kiełbasek przy ognisku w Parku Miejskim w Limanowej.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

Dnia 25 października 2024 r. odbyło się Integracyjne Spotkanie Rodzin Zastępczych z terenu powiatu limanowskiego. Opiekunowie zastępczy wzięli udział w szkoleniu przeprowadzonym przez psychologa, psychoterapeutę pt. „Budowanie poczucia bezpieczeństwa u dziecka”. Natomiast dzieci w czasie trwania szkolenia zostały zaproszone na seans filmowy pt. „Dziki robot”. Po zakończeniu szkolenia oraz bajki wszyscy zasiedli przy wspólnym poczęstunku.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych spotkań	3

Zadanie 12. Zapewnienie wsparcia finansowego rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka

W 2024 r. przyznano łącznie 1 511 świadczeń dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka na łączną kwotę 1 827 801,18 zł.

Tabela 4 Świadczenia przyznane rodzinom zastępczym w 2024 r.

RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	1 406	1 721 353,20 zł
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	62	18 443,61 zł
Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	2	4 740,00 zł
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	24	10 763,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	13	53 940,37 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	2	10 000,00 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki	1	561,00 zł
Środki finansowe na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	1	8 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Przedstawione dane obejmują świadczenia przyznane rodzinom zastępczym, rodzinom pomocowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka funkcjonującym na terenie powiatu limanowskiego.

WSKAŹNIKI	
Liczba rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, które pobierają świadczenie.	76 w tym: 35 niezawodowych 33 spokrewnione 6 zawodowych (w tym 1 pogotowie rodzinne) 2 rodzinne domy dziecka
Kwota świadczeń	1 827 801,18 zł

Ponadto zawodowym rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka wypłacane zostały wynagrodzenia za pełnienie tych funkcji.

WSKAŹNIKI	
Liczba rodzin zastępczych zawodowych/prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin pomocowych, którym wypłacono wynagrodzenia.	9 w tym: 5 rodziny zawodowe 1 pogotowie rodzinne 2 rodzinne domy dziecka 1 rodzina pomocowa
Kwota ww. wynagrodzeń	525 188,23 zł

Dodatkowo zatrudniono 4 osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Wsparcie to przyznano prowadzącym rodzinny dom dziecka w których przebywało więcej niż 4 dzieci oraz rodzicom zastępczym zawodowym, w których przebywało minimum 3 dzieci.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób do pomocy, którym wypłacono wynagrodzenia.	4
Kwota ww. wynagrodzeń	130 676,33 zł

Cel III. Uregulowanie sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadanie 1. Przeprowadzanie ocen sytuacji dziecka w celu stwierdzenia zasadności dalszego jego pobytu w pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej. U dzieci poniżej 3 roku życia oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, natomiast w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. Liczba przeprowadzonych ocen sytuacji dziecka wyniosła w roku sprawozdawczym 197. W ocenach tych uwzględniano informacje dotyczące: rodziców biologicznych (ich sytuacji zdrowotnej, mieszkaniowej, rodzinnej i materialnej), kontaktów dziecka z rodzicami, sytuacji zdrowotnej dziecka, jego wynikach w nauce, zainteresowań, ewentualnych problemów opiekuńczo – wychowawczych, metodach stosowanych w pracy z dzieckiem. Po przeprowadzeniu przedmiotowych ocen, organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułował na piśmie opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, a następnie przekazywał je do właściwego sądu.

WSKAŹNIKI	
Liczba sporządzonych ocen sytuacji dziecka, w tym stwierdzających brak zasadności dalszego pobytu dziecka w dotychczasowej pieczy zastępczej.	197

Zadanie 2. Wnioskowanie do Sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej monitorowali możliwość powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych lub jej brak. W roku 2024 złożono do sądów 14 wniosków o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej. Została uregulowana sytuacja prawna 9 dzieci. Do przysposobienia zakwalifikowano 3 dzieci, natomiast do rodzin biologicznych powróciło 10 dzieci.

WSKAŹNIKI	
Liczba złożonych wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka.	14
Liczba dzieci, którym uregulowano sytuację prawną	9
Liczba dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia	3
Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	10

Cel IV. Wspieranie procesu usamodzielniania się osób opuszczających pieczę zastępczą

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, któremu podlegają pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych, który ma na celu rozpoczęcie przez nich samodzielnego, dojrzałego życia w integracji ze środowiskiem. W trakcie tego procesu usamodzielniani mogą liczyć na pomoc osób pełniących funkcję dotychczasowej rodziny zastępczej, opiekuna usamodzielnienia oraz pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej.

Osobie usamodzielnianej opuszczającej rodziną lub instytucjonalną pieczę zastępczą przysługuje pomoc finansowa, pomoc prawna oraz psychologiczna. Do zadań osoby usamodzielnianej wyszczególnionych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należą wskazanie przed osiągnięciem pełnoletności osoby, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz opracowanie wraz z nim indywidualnego programu usamodzielnienia. Realizacja postanowień zawartych w indywidualnym programie usamodzielnienia należy do obowiązków osoby usamodzielnianej. Ponadto, wychowanek winien współdziałać z opiekunem usamodzielnienia i pracownikiem socjalnym, realizować obowiązek szkolny oraz informować Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej o każdej istotnej zmianie sytuacji osobistej i majątkowej.

Przede wszystkim jednak, działania w procesie usamodzielniania winny aktywizować osoby usamodzielniane do ich uczestnictwa w życiu społecznym.

Zadanie 1. Pomoc wychowankom w starcie w dorosłe życie

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Indywidualny Program Usamodzielnienia opracowuje osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności. Następnie zostaje on zatwierdzony przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego co do miejsca zamieszkania osoby usamodzielnianej przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

W roku ubiegłym sporządzonych zostało 8 Indywidualnych Programów Usamodzielniania wychowanków przebywających na terenie powiatu limanowskiego oraz zatwierdzono 5 Indywidualnych Programów Usamodzielniania wychowanków przebywających na terenie innych powiatów. Łącznie sporządzono 13 Indywidualnych Programów Usamodzielniania, w tym 2 dla wychowanków opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą.

WSKAŹNIKI	
Liczba wychowanków, którzy uzyskali pełnoletność i pozostali w pieczy zastępczej.	9
Liczba wychowanków, którzy po uzyskaniu pełnoletności opuścili pieczę zastępczą.	4
Liczba sporządzonych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia.	13

Zadanie 2. Prowadzenie mieszkania treningowego dla osób potrzebujących, w tym dla usamodzielnianych wychowanków

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej Powiat Limanowski prowadzi mieszkania treningowe przeznaczone dla osób pełnoletnich, które ze względu na trudną sytuację życiową, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki. Pobyć w mieszkaniu treningowym może być przeznaczony w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo – wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich lub uchodźcy. W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

Mieszkanie treningowe prowadzone przez Powiat przeznaczone jest dla 2 osób. Składa się z jednego pokoju, kuchni, łazienki i przedpokoju. Pomieszczenia wyposażone zostały w meble oraz niezbędny sprzęt gospodarstwa domowego, które w miarę pojawiających się potrzeb są doposażane.

W 2024 r. w mieszkaniu przebywała 1 osoba.

WSKAŹNIKI	
Liczba prowadzonych mieszkań.	1
Liczba osób korzystających z mieszkania treningowego	1

Zadanie 3. Udzielanie wsparcia przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz wsparcia psychologicznego, socjalnego, prawnego i doradztwa zawodowego usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej.

W roku sprawozdawczym 1 pełnoletni wychowanek korzystał 4 razy ze wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Z poradnictwa psychologicznego, socjalnego i prawnego korzystało 12 usamodzielnianych wychowanków – liczba porad udzielanych wychowankom w tym zakresie wynosiła 13. Łącznie udzielono 17 porad.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób korzystających ze wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	1
Liczba udzielonych porad	17
Liczba osób korzystających z poradnictwa	12

Zadanie 4. Zapewnienie wsparcia finansowego (pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie)

Wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze lub niektóre rodzaje placówek opiekuńczo – wychowawczych udziela się także pomocy finansowej.

W ciągu 2024 r. przyznano pomoc finansową 21 osobom usamodzielnianym na łączną kwotę 150 905,51 zł.

WSKAŹNIKI		
Kwota wypłaconej pomocy:	na kontynuowanie nauki	69 696,51 zł
	na usamodzielnienie	61 879,00 zł
	na zagospodarowanie	19 330,00 zł
Liczba osób objętych w/w pomocą	21	

Cel V. Współpraca z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Rodzice biologiczni zobowiązani są do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Do obowiązków rodzica biologicznego należy także regularne uiszczanie alimentów na rzecz dziecka, nawet jeśli zostali całkowicie pozbawieni praw rodzicielskich. Rodzice biologiczni dziecka przebywającego w pieczy

zastępczej posiadają również prawa. Do podstawowych praw należy prawo do kontaktów z dzieckiem, chyba że sąd postanowi inaczej.

Zadanie 1. Motywowanie rodziców biologicznych do płacenia alimentów na rzecz dzieci objętych pieczęcią zastępczą.

Po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej rozeznaje sytuację alimentacyjną dziecka. W przypadku, gdy dobrowolne alimenty nie są płacone, ani też zasądzone wyrokiem sądu, pracownik kontaktuje się z rodzicem biologicznym w celu ustalenia kwoty dobrowolnych alimentów. Jeśli zobowiązanie alimentacyjne zostaje ustalone, spisywana jest deklaracja dobrowolnych alimentów, którą podpisuje rodzic biologiczny przy udziale rodziny zastępczej.

W 2024 r. dobrowolnie wpłacało alimenty 20 rodziców biologicznych.

WSKAŹNIKI	
Liczba rodziców płacących alimenty dobrowolnie	20

Zadanie 2. Wnioskowanie do sądu o zasądzenie alimentów na rzecz dzieci objętych pieczęcią zastępczą

Dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie może złożyć pozew o alimenty przed upływem roku od umieszczenia dziecka w pieczy, o ile istnieje taka zasadność udokumentowana opinią na piśmie wyrażoną przez właściwy ośrodek pomocy społecznej.

Po upływie roku od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jeśli wcześniej nie było zasądzonych alimentów, dyrektor właściwego powiatowego centrum pomocy rodziny obowiązany jest dochodzić świadczeń alimentacyjnych. W ciągu 2024 r. złożono do sądu 8 pozwów dotyczących ustalenia alimentów wobec 9 rodziców biologicznych.

WSKAŹNIKI	
Liczba pozwów o ustalenie alimentów	8
Liczba rodziców płacących alimenty na podstawie wyroku sądu.	12

Zadanie 3. Ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Za pobyt dzieci w pieczy zastępczej opłatę ponoszą również ich rodzice biologiczni. W 2024 r. do ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej zobowiązanych było 140 rodziców. Osoby te w przeważającej większości posiadają niskie dochody, w związku z tym jedynie 23 z nich naliczono odpłatność. Natomiast zwolnionych z odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej było 117 rodziców.

WSKAŹNIKI	
Liczba rodziców, którym ustalono odpłatność	23
Liczba rodziców, których zwolniono z odpłatności	117

Zadanie 4. Podejmowanie działań na rzecz przywracania więzi rodzinnych poprzez umożliwienie spotkań rodziców biologicznych z dzieckiem na terenie Centrum.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej jest otwarte na spotkania rodziców biologicznych oraz innych osób bliskich z dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej. Centrum w siedzibie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej dysponuje specjalnie do tego przeznaczonym pokojem, w którym odbywają się takie spotkania, zazwyczaj w obecności pracownika Zespołu, który pełni rolę obserwatora. Spotkania rodziców z dziećmi mogą również odbywać się w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, o ile wyrazi ona na to zgodę, a także w miejscu zamieszkania rodziny biologicznej o ile sąd wyrazi zgodę lub też rodzina zastępcza nie widzi przeciwwskazań. Kontakt dziecka z rodziną biologiczną jest wskazany i ma służyć nawiązaniu czy też podtrzymaniu więzi. Są jednak sytuacje w których sąd ogranicza lub zakazuje tych kontaktów z uwagi na dobro dziecka.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

W okresie sprawozdawczym w Centrum odbyło się 8 spotkań rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych spotkań	8

Zadanie 5. Umożliwienie rodzicom biologicznym uczestnictwa w posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej

W posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uczestniczą rodzice biologiczni dziecka. Wyjątek stanowią rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej, którzy nie są zapraszani do udziału w posiedzeniu. W 2024 r. odbyło się 197 posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w tym 58 z udziałem rodziców biologicznych.

WSKAŹNIKI	
Liczba posiedzeń zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej z udziałem rodziców biologicznych	58

Dodatkowe działania na rzecz pieczy zastępczej:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej od października 2024 r. prowadzi Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej mający na celu poprawę bezpieczeństwa dzieci oraz usprawnienie procesu umieszczania ich w pieczy zastępczej. Nowy system stanowi kompleksową bazę danych o dzieciach, kandydatach na opiekunów zastępczych oraz obecnych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka;
- Kontynuowano projekt "Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19". Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Działanie nr 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 – 2020 dzięki któremu wychowankowie rodzin zastępczych korzystają z użyczonego sprzętu komputerowego;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej dodatkowo prowadzi ewidencje małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nimi oraz którzy przybyli na terytorium RP i przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy.

Ponadto Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej z upoważnienia Starosty Limanowskiego w imieniu opiekunów ustanowionych przez władze ukraińskie dla dzieci umieszczonych w ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej wnioskował do ZUS o świadczenie wychowawcze i dobry start oraz do gminnych ośrodków pomocy społecznej o świadczenia rodzinne.

Środki wydatkowane na powyższe świadczenia za okres I–XII 2024 na poszczególne zadania wyniosły:

- Świadczenie wychowawcze (przyznawanie w części w formie rzeczowej) – 68 800,00 zł;
- Świadczenie Dobry Start – 1 800,00 zł;
- Świadczenia rodzinne – 10 416,00 zł.

W/w świadczenia otrzymało łącznie 3 opiekunów na 8 dzieci w łącznej wysokości 81 016,00zł.

3.2. Potrzeby w zakresie rozwoju pieczy zastępczej

Poniżej przedstawiono potrzeby w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

1. Dalsza promocja rodzicielstwa zastępczego, mająca na celu pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziców zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka;
2. Podejmowanie działań zmierzających do skrócenia pobytu dzieci w pieczy zastępczej poprzez wzbudzanie i podtrzymywanie motywacji rodzin biologicznych do współpracy;
3. Podniesienie poziomu wsparcia psychologicznego w zakresie pieczy zastępczej (dla rodzin zastępczych i ich wychowanków).

3.3. Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Polityka rodzinna zajmuje szczególne miejsce w systemie polityki i pomocy społecznej. Obejmuje całokształt działań podejmowanych przez państwo, samorządy terytorialne, organizacje pozarządowe i inne podmioty w celu stworzenia odpowiednich warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin i spełniania przez nie funkcji istotnych zarówno dla ich członków, jak i dla całego społeczeństwa. W każdej społeczności lokalnej powinien funkcjonować system wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. Pomoc dla rodziny powinna być wszechstronna i wielozakresowa: edukacyjna, zdrowotna, psychologiczna, materialna, lokalowa, prawna, itp.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025, poz.49) zwana dalej Ustawą została uchwalona „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.”

Zadaniem Powiatu jest zapewnienie opieki każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, oraz umożliwienie stabilnego

i bezpiecznego środowiska wychowawczego. Należy podkreślić, że Powiat Limanowski zapewnia miejsca w pieczy zastępczej wszystkim dzieciom kierowanym na podstawie postanowienia sądu rodzinnego oraz przeznacza na ten cel środki finansowe.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z Zarządzeniem Nr 147/2011 Starosty Limanowskiego z dnia 13 grudnia 2011 r. W strukturach organizacyjnych Centrum funkcjonuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

W przeciągu 2024 roku na terenie powiatu limanowskiego funkcjonowały łącznie 74 rodziny zastępcze, w tym:

- 2 rodzinne domy dziecka;
- 5 rodzin zawodowych;
- 1 rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego;
- 31 rodzin niezawodowych;
- 35 rodzin spokrewnionych.

W 2024 r. wsparciem koordynatora objętych było 61 rodzin. Jedna rodzina zastępcza nie wyraziła zgody na objęcie jej opieką koordynatora. W 2024 r. funkcjonowało 12 rodzin zastępczych w której przebywali wyłącznie pełnoletni wychowankowie.

Stan rodzin zastępczych na dzień 1 stycznia 2024 r. wynosił 61. W ciągu roku sprawozdawczego powstało 13 rodzin zastępczych, w tym 9 rodzin zastępczych spokrewnionych i 4 rodziny zastępcze niezawodowe. Rozwiązaniu uległo 9 rodzin. Na dzień 31 grudnia 2024 r. funkcjonowało 65 rodzin zastępczych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.

Tabela 5 Rodzinna piecza zastępcza – stan na 31 grudnia 2024 r.

Wyszczególnienie		Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka
Rodzinna piecza zastępcza ogółem		29	28	5	0	1	2
Z wiersza 1 rodzinna piecza zastępcza z przyjętymi dziećmi	Bez przyjętych dzieci	0	0	0	0	0	0
	1 dzieckiem	23	18	1	0	0	0
	2 dzieci	3	8	1	0	1	0
	3 dzieci	1	2	1	0	0	0
	4 dzieci	1	0	2	0	0	0
	5 dzieci	0	0	0	0	0	0
	6 dzieci	0	0	0	0	0	0
	7 dzieci	1	0	0	0	0	2
8 dzieci i więcej	0	0	0	0	0	0	

Źródło: opracowanie własne

Na dzień 31.12.2024 r. funkcjonowało 65 rodzin zastępczych, w tym 2 rodzinne domy dziecka, 5 rodzin zastępczych zawodowych, 1 rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, 29 rodzin zastępczych spokrewnionych, 28 rodzin zastępczych niezawodowych. W 2024 r. powstało 9 nowych rodzin zastępczych spokrewnionych i 4 rodziny zastępcze niezawodowe. Rozwiązaniu uległo 9 rodzin. Łącznie rodzinną pieczę zastępczą opuściło 24 wychowanków. Poniższa tabela przedstawia przyczyny opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela 6 Przyczyny opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej przez dzieci

Przyczyna opuszczenia pieczy zastępczej:	Liczba dzieci opuszczających rodzinną pieczę zastępczą
Dzieci do 18 roku życia, z tego które:	17
powróciły do rodziny biologicznej	10
zostały umieszczone w innej rodzinie zastępczej	2
zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0
zostały przysposobione	4
Inne (zmiana miejsca zamieszkania rodziny zastępczej)	1
Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego które:	7
powróciły do rodziny biologicznej	0
założyły własne gospodarstwo domowe	1
nieusamodzielnione	6

Źródło: opracowanie własne

Z kolei do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka napłynęło 29 dzieci, w tym:

- 10 dzieci do rodzin spokrewnionych;
- 7 dzieci do rodzin niezawodowych;
- 6 dzieci do rodzin zawodowych, w tym pogotowia rodzinnego;
- 6 dzieci do rodzinnego domu dziecka.

Na terenie powiatu limanowskiego według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. przebywało 113 wychowanków w rodzinnej pieczy zastępczej. Poniższa tabela ukazuje liczbę dzieci oraz pełnoletnich wychowanków w poszczególnych typach rodzin zastępczych.

Tabela 7 Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – stan na 31.12.2024 r.

Wyszczególnienie		Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka
Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej		43	40	14	0	2	14
Z wiersza 1 w wieku:	0	0	0	0	0	2	0
	1 – 3	1	1	2	0	0	3
	4 – 6	2	6	2	0	0	3
	7 – 13	17	15	7	0	0	4
	14 – 17	15	6	2	0	0	4
	18 – 24	8	12	1	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono główne zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz sposób ich realizacji.

Prowadzenie naboru, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej

Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej oraz osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka przeprowadzane są zgodnie z procedurą kwalifikacyjną.

Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej są zobowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej corocznie prowadzi nabór i zleca szkolenie kandydatów. W roku 2024 do Centrum wpłynął 1 wniosek kandydatki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, a także 1 wniosek funkcjonującej już rodziny zastępczej niezawodowej o przekwalifikowanie na rodzinę zastępczą zawodową. W roku sprawozdawczym do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej sądy trzykrotnie zwróciły się z prośbą o sprawdzenie warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ww. kandydaci pozyskali pozytywną kwalifikację końcową.

Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą

Najczęstsze problemy występujące w rodzinach zastępczych dotyczyły m.in. sfery emocjonalnej dziecka i zaburzeń zachowania, problemów edukacyjnych. Rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz pogotowie rodzinne objęte były wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy pozostawali w stałym kontakcie osobistym, jak i telefonicznym z opiekunami zastępczymi. Podczas spotkań i rozmów z rodzinami zastępczymi poruszane były tematy występowania u dzieci problemów wychowawczych czy zdrowotnych, wyników w nauce, informacji o rodzicach biologicznych. Koordynatorzy służyli pomocą

i wsparciem w rozwiązywaniu występujących trudności. Opiekunowie zastępczy informowani byli o możliwości korzystania z poradnictwa psychologicznego, socjalnego, rodzinnego, pedagogicznego oraz prawnego, które zapewnia Centrum. W roku sprawozdawczym z ww. poradnictwa specjalistycznego skorzystało 18 osób. Łącznie zostało udzielonych 54 porad.

Rodzinnie zastępczej zawodowej, w tym pogotowiu rodzinnemu oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje urlop wypoczynkowy zwany zgodnie z Ustawą czasowym niesprawowaniem opieki nad dzieckiem. W roku 2024 z urlopu skorzystała dwukrotnie osoba prowadząca rodzinny dom dziecka. Centrum na czas nieobecności opiekunki zastępczej organizowało opiekę dla małoletnich w postaci rodziny zastępczej pomocowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej zatrudnia psychologa, który przeprowadza badania psychologiczne i sporządza opinie dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W roku sprawozdawczym zostało sporządzonych 68 opinii. W 2024 r. dokonano 26 ocen rodzin zastępczych/ prowadzących rodzinne domy dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej pozytywnie ocenił wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu limanowskiego.

Nabór kandydatów na wolontariuszy prowadzony był m.in. poprzez ogłoszenie na stronie internetowej Centrum oraz na profilu Facebook. Wolontariat promowany był także za pomocą kolorowych plakatów, dostępnych m.in. w szkołach ponadgimnazjalnych. W okresie sprawozdawczym obowiązywały 2 porozumienia z wolontariuszami.

Pomoc i wsparcie wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej kontynuuje realizację projektu "Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19", dzięki któremu wychowankowie korzystają z użyczonego sprzętu komputerowego.

Centrum współpracowało z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Limanowej w zakresie objęcia pomocą (diagnozą i terapią) psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej. Wychowankowie oraz rodzice zastępczy mieli możliwość skorzystania z grup wsparcia/ terapeutycznych oferowanych przez Poradnię.

Na bieżąco monitorowano sytuację dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej poprzez opiekę koordynatora oraz dokonywanie ocen sytuacji dzieci zgodnie z wymogami ustawowymi. W 2024 r. dokonano 197 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Do uczestnictwa w ocenie sytuacji dziecka zapraszani byli odpowiednio – rodzina zastępcza, pedagog, psycholog, właściwy asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, rodzice biologiczni dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej, a także osoby bliskie dziecku.

Zgodnie z zapisem Ustawy dziecko ma prawo do informacji i wyrażania opinii w sprawach które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości. W związku z powyższym koordynatorzy podczas wizyt w domu rodziny zastępczej przeprowadzali rozmowę w celu wysłuchania dziecka, a także obserwowali jego zachowanie w środowisku rodziny zastępczej.

W roku sprawozdawczym uregulowano sytuację prawną w stosunku do 9 dzieci, natomiast przysposobionych została 4 dzieci. Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej konsultowali z przedstawicielami ośrodka adopcyjnego indywidualną sytuację dzieci, a w razie potrzeby korzystali z pomocy jego specjalistów.

4. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób z niepełnosprawnością Rada Powiatu Limanowskiego Uchwałą Nr XV/169/20 z dnia 18 grudnia 2020 r. przyjęła do realizacji „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2026”.

Podstawowym założeniem programu jest stworzenie systemu wsparcia oraz wdrożenie rozwiązań, które znacząco zminimalizują skutki niepełnosprawności, dając możliwości zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia.

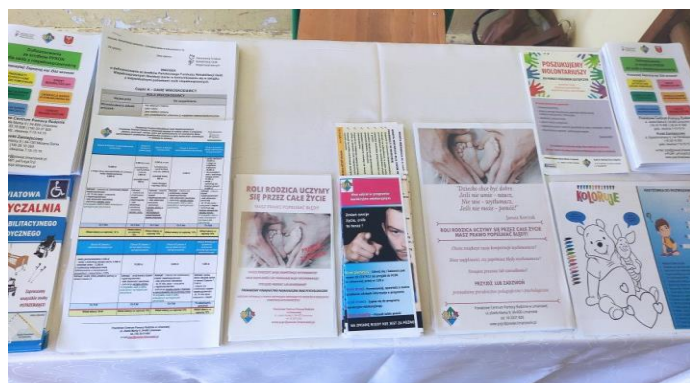
Zaangażowanie różnych instytucji i organizacji na rzecz osób niepełnosprawnych powinno zaowocować pogłębieniem świadomości społecznej oraz wzrostem wiedzy o prawach i potrzebach osób niepełnosprawnych. Nadrzędnym celem programu jest ukierunkowanie i skoordynowanie działań w ramach polityki społecznej realizowanej tak, aby stworzyć dogodne warunki do aktywnego życia społecznego i zawodowego niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu przy maksymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów finansowych, rzeczowych oraz osobowych.

Cel operacyjny Nr 1. Wzmocnienie działań profilaktycznych oraz rozwój systemu informacyjnego dla osób z niepełnosprawnościami

Zadanie 1. Przeprowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych – doradczych na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w tym prowadzenie punktu informacyjnego

W dniu 25 marca 2024 r. w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Łukowicy pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej przeprowadzili spotkanie informacyjne. Tematem spotkania były zadania realizowane w ramach dofinansowania dla osób z niepełnosprawnościami m.in. możliwość dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, turnusy rehabilitacyjne oraz zasady uzyskania dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd”. W spotkaniu wzięło udział 27 osób z niepełnosprawnością.

W dniu 28 maja 2024 r. w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 1 w Limanowej odbyła się XIV Spartakiada Specjalna dla uczniów objętych kształceniem specjalnym ze szkół podstawowych powiatu limanowskiego. Na zaproszenie organizatorów w Spartakiadzie uczestniczyli pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej. Podczas spartakiady osoby zainteresowane mogły zasięgnąć informacji o zakresie pomocy świadczonej przez PCPR, w tym dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

W dniu 30 września 2024 r. pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej uczestniczyli w spotkaniu zorganizowanym przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej. Podczas spotkania uczestnicy mieli okazję zapoznać się z działalnością Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, w tym w szczególności o możliwościach uzyskania dofinansowań ze środków PFRON.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

Pracownicy Centrum rozdysponowali również ulotki informujące o możliwych dofinansowaniach z PFRON w 2024 r. oraz inne związane z szeroko pojętym wsparciem świadczonym przez Centrum.

Kolejny rok prowadzony jest punkt informacyjny, w którym przyjmowane są wnioski o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ponadto udzielane są w nim informacje o prawach

i uprawnieniach osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej kontynuuje udostępnianie ulotek, plakatów oraz broszur w zakresie możliwych form wsparcia osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin. W Mszanie Dolnej działa również Punt Zamiejscowy PCPR. W Punkcie są obsługiwane m.in. osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunowie.

WSKAŹNIKI	
Liczba przeprowadzonych spotkań, wykładów, konferencji	2
Liczba udostępnionych materiałów w formie ulotek, czasopism, plakatów, broszur dotyczących problematyki niepełnosprawności i praw osób z niepełnosprawnościami	434

Zadanie 2. Organizacja konkursów dotyczących problematyki osób z niepełnosprawnościami

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej zorganizowało konkurs pn. „Świat i Ja- moje dobre i złe dni”. Konkurs skierowany był do osób z niepełnosprawnością zamieszkujących domy pomocy społecznej, uczestników środowiskowych domów samopomocy oraz osób zatrudnionych w zakładach aktywności zawodowej znajdujących się na terenie powiatu limanowskiego. Konkurs miał na celu aktywizację osób z niepełnosprawnością, zachęcenie do pożytecznego spędzania czasu wolnego, rozwijanie kreatywności i twórczej wyobraźni oraz rozwijanie umiejętności plastycznych i manualnych. W konkursie wzięło udział 30 osób. Osoby, które zajęły trzy pierwsze miejsca oraz trzy wyróżnienia otrzymały nagrody rzeczowe, a pozostali uczestnicy drobne upominki oraz dyplomy za udział.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych konkursów	1
Liczba laureatów konkursu	6

Zadanie 3. Organizacja spotkań okolicznościowych na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia

W dniu 22 czerwca 2024 r., w Parku Wodzickich w Porębie Wielkiej odbyło się II Forum Osób z Niepełnosprawnościami. Jest to inicjatywa, dzięki której osoby z niepełnosprawnością oraz wykluczone społecznie mogą wymieniać się doświadczeniem, wzajemnie się wspierać i integrować. Uczestnicy wystąpili przed szeroką publicznością chwając się swoimi talentami zarówno wokalnymi jak i aktorskimi. Podopieczni placówek pomocowych przybyli też ze swoimi pracami rękodzielniczymi, które mieli okazję się zaprezentować wszystkim przybyłym. Spotkanie było nie tylko okazją do integracji osób z niepełnosprawnością z powiatu limanowskiego, ale również czasem na podziękowania i docenienie tych, którzy przekładają potrzeby innych ponad swoje.

Organizatorami wydarzenia byli Stowarzyszenie Kierunek Przyszłość, Gmina Niedźwiedź, Powiat Limanowski, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niedźwiedziu oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

W dniu 2 lipca 2024 r. w hali sportowej Zespołu Szkół Techniczno – Informatycznych w Mszanie Dolnej odbył się II Pokaz Mody Osób z Niepełnosprawnościami, z motywem przewodnim nawiązującym do postaci Barbie i Kena. Organizatorem tego kolorowego wydarzenia był Środowiskowy Dom Samopomocy w Mszanie Górnej.

Wydarzenie zgromadziło wielu uczestników i gości. Pokaz był nie tylko okazją do zaprezentowania niezwykłych stylizacji, ale także platformą do integracji i wspólnego świętowania. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele różnych instytucji, w tym

Koła Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Mszanie Dolnej, Środowiskowych Domów Samopomocy z Kalwarii Zebrzydowskiej, Zegartowic, Dobczyc i Lubnia, Magicznego Domu oraz Domu Pomocy Społecznej w Kasinie Wielkiej.

Źródło: Strona internetowa Starostwa Powiatowego w Limanowej

W 2024 r. domy pomocy społecznej działające na terenie powiatu limanowskiego organizowały spotkania mające na celu integrację osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia. Zorganizowano m.in. spotkania z okazji dnia babci i dziadka, dnia kobiet, dnia mamy i taty, zjazd rodzin – spotkanie integracyjne, a także inne spotkania okolicznościowe np. spotkanie wigilijne, andrzejkowe, walentynkowe, zabawę karnawałową, bal pączkowy. Łącznie odbyło się 48 spotkań.

W dniu 4 grudnia 2024r. odbyła się IV Gala Wolontariatu organizowana przez Stowarzyszenie Kierunek Przyszłość. Tegoroczna edycja zorganizowana została w Miejskim Ośrodku Kultury w Mszanie Dolnej. Wspólnie świętowało ponad 200 osób – Wolontariuszy, Koordynatorów Szkolnych Kół Wolontariatu, Samorządowców i pracowników ośrodków pomocy społecznej. Podczas Gali odbyło się oficjalne ogłoszenie partnerstwa pomiędzy Stowarzyszeniem Kierunek Przyszłość a Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej. Gościem Specjalnym IV Gali Wolontariatu był Jasiek Mela, który przygotował dla przybyłych 30–minutowe wystąpienie, które spotkało się z ogromnym zaciekawieniem wszystkich obecnych na sali. Jasiek Mela podkreślił rolę wolontariatu w życiu człowieka, a przede wszystkim zaznaczył korzyści jakie niesie ze sobą bycie wolontariuszem.

Źródło: Profil Facebook Stowarzyszenia „Kierunek Przyszłość”

W dniu 11 grudnia 2024r. ulicami miasta Mszana Dolna przeszedł II Powiatowy Pochód Osób z Niepełnosprawnościami. Uczestniczyły w nim osoby z niepełnosprawnościami wraz z opiekunami, przedstawiciele placówek i instytucji działających na rzecz tych osób oraz władze lokalne. Pochód Osób z Niepełnosprawnościami to ważne i wyjątkowe wydarzenie pokazujące nie tylko siłę, ale i determinację osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. To wydarzenie jest niezwykle istotne w kierunku walki z dyskryminacją osób wykluczonych.

Źródło: Profil Facebook Stowarzyszenia „Kierunek Przyszłość”

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych spotkań	52

Cel operacyjny Nr 2. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w zaspakajaniu podstawowych potrzeb

Zadanie 1. Prowadzenie orzecznictwa pozarentowego

Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej to organ odpowiedzialny za orzekanie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności (znacznym, umiarkowanym lub lekkim) oraz nadawanie wskazania do ulg. W 2024 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej wydał 2 164 orzeczenia o niepełnosprawności. Posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień w pierwszej kolejności określa status osoby nim dysponującej jako osoby niepełnosprawnej w sensie prawnym. Ponadto pozwala korzystać, po spełnieniu określonych warunków, z szeregu form pomocy, do których należą m.in.:

- w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia – możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia (w tym w zakładach aktywności zawodowej i zakładach pracy chronionej), możliwość uczestnictwa w szkoleniach (w tym specjalistycznych), korzystania ze ściśle określonych przywilejów pracowniczych (m.in.: prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego, dłuższej przerwy w pracy, krótszego wymiaru czasu pracy), możliwość wsparcia finansowego w prowadzeniu działalności gospodarczej lub rolniczej;
- w zakresie rehabilitacji społecznej – możliwość uczestnictwa w terapii zajęciowej realizowanej w warsztatach terapii zajęciowej oraz możliwość uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie danej osoby;
- ulgi w podatkach, zniżki w komunikacji PKS/PKP, zwolnienie z opłat radiowo – telewizyjnych (abonamentu), ulgi pocztowe, ulgi paszportowe;
- usługi socjalne, opiekuńcze, terapeutyczne i rehabilitacyjne świadczone przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
- uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń rodzinnych (np. dodatków do zasiłku rodzinnego związanych z niepełnosprawnością) oraz zasiłku stałego z pomocy społecznej;
- stypendia i inne zniżki dla studentów – pierwszeństwo w przyznaniu miejsc w akademikach, obniżenie opłaty za akademik, zniżki na czesne;
- karta parkingowa – uprawnia do parkowania na tzw. „kopercie”- czyli miejscu dla osób z niepełnosprawnością.

Zespoły na szczeblu powiatowym wydają i przyjmują również wnioski związane z nowym świadczeniem tzw. świadczeniem wspierającym. Natomiast decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia wydaje wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, a świadczenie wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

PZOoN w Limanowej w roku 2024 przyjął 295 wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia.

WSKAŹNIKI	
Liczba wydanych orzeczeń	2 164

Zadanie 2. Wydawanie kart parkingowych oraz legitymacji osobom z niepełnosprawnościami uprawniających do korzystania z ulg i uprawnień

Karta parkingowa jest dokumentem o standardzie międzynarodowym, który obowiązuje nie tylko na terenie Polski, ale także w krajach Unii Europejskiej. Jednak w poszczególnych krajach członkowskich obowiązują odrębne przepisy wynikające z prawa drogowego dla danego kraju, a co się z tym wiąże, odrębne ulgi i uprawnienia dla osób z niepełnosprawnością. Karta parkingowa to jedyny dokument uprawniający osoby z niepełnosprawnością do parkowania na wyznaczonych miejscach tzw. „kopertach”. W 2024 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej wydał 485 kart parkingowych.

Legitymacje osoby niepełnosprawnej wystawiane są wyłącznie na podstawie wydanych przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności: orzeczeń o niepełnosprawności, orzeczeń o stopniu niepełnosprawności albo orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień. W 2024 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej wydał 492 legitymacje osobom niepełnosprawnym.

WSKAŹNIKI	
Liczba wydanych kart parkingowych	485
Liczba wydanych legitymacji	492

Zadanie 3. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego oraz doradztwa zawodowego

W 2024 roku w ramach prowadzenia poradnictwa specjalistycznego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej udzieliło pomocy 8 osobom niepełnosprawnym.

Oprócz tego Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej udziela wsparcia psychologicznego na wniosek rodziców lub pełnoletnich uczniów. Wsparcie to dotyczy trudności emocjonalno – społecznych oraz funkcjonowania dzieci w placówkach oświatowych.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób korzystających z poradnictwa	8
Liczba udzielonych porad	8

Zadanie 4. Likwidacja barier architektonicznych w placówkach i urzędach

W 2024 r. w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” złożono jeden wniosek na likwidację barier architektonicznych w placówce. Wniosek złożył Urząd Gminy Kamienica na realizację projektu pn. „Likwidacja barier architektonicznych i informacyjno – komunikacyjnych w Szkole Podstawowej nr 1 w Kamienicy”. W ramach realizacji projektu zakupione zostaną tabliczki braille na drzwi, plan typograficzny, pasy ostrzegawcze, pętla indukcyjna, podnośnik pionowy oraz platforma przyschodowa wewnętrzna. Ponadto zamontowana zostanie rampa dla wózków inwalidzkich przy wejściu do budynku szkoły oraz zostanie odremontowana i dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych toaleta. Wnioskowana kwota dofinansowania ze środków PFRON: 96 800,00 zł. Własne środki przeznaczone na realizację projektu: 109 857,16 zł. Planowany łączny koszt realizacji projektu: 206 657,16 zł. Na koniec 2024r. projekt był w trakcie realizacji. Planowany termin zakończenia zadania to 30.09.2025r.

WSKAŹNIKI	
Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych	0
Kwota udzielonego dofinansowania	0

Zadanie 5. Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika, dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami

DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA – PRZEWODNIKA

W 2024 r. nie złożono wniosku o dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika.

LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH

W 2024 r. dofinansowanie wypłacono 4 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 19 524,13 zł. W ramach zadania przyznano dofinansowanie m. in. do budowy pochylni wraz z dojściem do konstrukcji zapewniającej samodzielny dojazd wózkiem inwalidzkim, a także dofinansowanie do wymiany drzwi wewnętrznych oraz zewnętrznych.

LIKWIDACJA BARIER W KOMUNIKOWANIU SIĘ

W 2024 r. dofinansowanie wypłacono 28 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 74 687,43 zł. W ramach zadania przyznano dofinansowanie m.in. do zakupu szkieł okularowych, laptopa oraz tabletu ze specjalistycznym oprogramowaniem, przycisku BLUE 2.

LIKWIDACJA BARIER TECHNICZNYCH

W 2024 r. dofinansowanie do likwidacji barier technicznych wypłacono 163 osobom na łączną kwotę 530 433,99 zł. W ramach zadania przyznano dofinansowanie m. in. do zakupu łóżek pielęgnacyjnych, podnośników transportowych, schodołazów,

a także do zakupu wyposażenia łazienki w celu dostosowania jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Łącznie w ramach wszystkich rodzajów likwidacji barier dofinansowanie uzyskało 195 osób. Wydatkowano kwotę 624 645,55 zł.

WSKAŹNIKI	
Liczba dofinansowanych usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika	0
Liczba osób, które otrzymały pomoc w likwidacji barier	195
Kwota udzielonego dofinansowania	624 645,55zł

Zadanie 6. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE

W 2024 r. dofinansowanie wypłacono 1152 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 1 428 974,68 zł. W ramach zadania dofinansowanie udzielane było m.in. do zakupu pieluchomajtek, wkładów anatomicznych, materaców p/odleżynowych, poduszek p/odleżynowych, podkładów, wózków inwalidzkich, protez, pionizatorów, aparatów słuchowych.

SPRZĘT REHABILITACYJNY

W 2024 r. zrealizowano 40 umów na łączną kwotę 96 180,77 zł. W ramach zadania przyznano dofinansowanie m.in. do zakupu roweru rehabilitacyjnego, bieżni, orbitreka, materaca rehabilitacyjnego, maty do ćwiczeń, masażera do stóp, systemu do przerywanej kompresji pneumatycznej Vadoplex.

Łącznie na zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego dofinansowanie uzyskało 1192 osoby. Wydatkowano kwotę 1 525 155,45 zł.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które otrzymały pomoc	1192
Kwota udzielonego dofinansowania	1 525 155,45 zł

Zadanie 7. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

W 2024 r. dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym wypłacono 17 dzieciom niepełnosprawnym oraz ich 17 opiekunom na łączną kwotę 51 272,00 zł (dzieci – 30 770,00 zł, opiekunowie – 20 502,00 zł). A także 50 dorosłym osobom niepełnosprawnym oraz ich 17 opiekunom na łączną kwotę 106 470,00 zł (osoby niepełnosprawne – 85 968,00 zł, opiekunowie – 20 502,00 zł).

Łącznie dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnego uzyskało 101 osób na łączną kwotę 157 742,00 zł.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które otrzymały pomoc	101 (w tym 34 opiekunów)
Kwota udzielonego dofinansowania	157 742,00 zł

Zadanie 8. Dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia

W 2024 r. w ramach zadania organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, przyznano dofinansowanie 5 organizacjom pozarządowym i 1 instytucji na łączną kwotę 12 020,00 zł:

- 2 200,00 zł dla Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy z siedzibą w Limanowej – spotkanie integracyjne z okazji „Dnia Seniora” – dla 58 osób;
- 2 200,00 zł dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej – Wycieczka do Krynicy – Zdrój – dla 32 osób;
- 1 020,00 zł dla Fundacji Wesoły Promyczek – piknik „Niebieskie Motyle” – dla 17 osób;
- 2 200,00 zł dla Katolickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Niepełnosprawnych Ruchowo „CYRENEJCZYK” – wycieczka integracyjna do Wrocławia – dla 45 osób;
- 2 200,00 zł dla Limanowskiej Akcji Charytatywnej – spotkanie integracyjne „20 lat LACH” – dla 130 osób;
- 2 200,00 zł dla Polskiego Związku Niewidomych Okręg Małopolski, Koło Powiatowe w Limanowej – wyjazd integracyjny do Poronina – dla 20 osób.

WSKAŹNIKI	
Liczba podpisanych umów	6
Liczba osób korzystających	302
Kwota udzielonego dofinansowania	12 020,00 zł

Zadanie 9. Realizacja programu „Aktywny Samorząd”

W ramach programu „Aktywny Samorząd” edycja 2024 osoby niepełnosprawne mogły otrzymać dofinansowanie w następujących formach wsparcia w ramach dwóch modułów:

MODUŁ I

- Obszar A dotyczył pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu i pomocy w uzyskaniu prawa jazdy. Zawarto 6 umów. Wyplacono środki w ramach 6 umów w kwocie 45 069,10 zł;
- Obszar B dotyczył pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, a także dofinansowania szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania. Zawarto 10 umów. Wyplacono środki w ramach 10 umów w kwocie 54 224,20 zł;

- Obszar C dotyczył pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego i zakupu wózka inwalidzkiego, zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomocy w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy, co najmniej na III poziomie jakości oraz pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny. Zawarto 24 umowy. Wypłacono środki w ramach 23 umów w kwocie 354 103,00 zł. Jedna umowa jest w trakcie rozliczania;
- Obszar D dotyczył pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej. Zawarto 3 umowy. Wypłacono środki w ramach 3 umów w kwocie 7 668,26 zł;
- Obszar E dotyczył pomocy w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej poprzez wypłatę dodatku do energii elektrycznej dla osób z niepełnosprawnością, które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej lub są pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem. Zadanie nie wymagało zawierania umów z Wnioskodawcami. Wypłacono środki dla 63 osób w kwocie 25 200,00 zł.

Łącznie w 2024 r. w Module I zawarto 43 umowy, 98 osobom wypłacono środki na łączną kwotę 486 264,56 zł.

MODUŁ II

Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym obejmuje dofinansowanie w postaci dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego, opłaty za naukę (czesne).

W 2024 r. realizowano 63 umowy. Wypłacono dofinansowanie 41 osobom (część osób złożyło po dwa wnioski na I i II semestr) w kwocie 181 425,20 zł. Wartość zawartych umów w programie opiewa na kwotę 270 882,10zł. W 2025 r. zostaną wypłacone kolejne środki w kwocie uzależnionej od ilości pozytywnie ukończonych semestrów.

Łącznie w ramach Modułu I i II w 2024 r. wypłacono środki w wysokości 667 689,76 zł.

Podane w niniejszym sprawozdaniu dane w zakresie Modułu I oraz II dotyczą stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. Pozostałe umowy, zgodnie z zapisami Programu, zostaną rozliczone w 2025 r.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które otrzymały pomoc	98 (Moduł I) + 41 (Moduł II)
Kwota udzielonego dofinansowania	486 264,56 zł (Moduł I) + 181 425,20 (Moduł II) = 667 689,76zł RAZEM

Zadanie 10. Realizacja innych programów/projektów na rzecz osób z niepełnosprawnościami

PROGRAM „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ!” DOSTĘPNE MIESZKANIE

W 2024 r. kontynuowano realizację Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie.

Celem Programu jest dopłata do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka.

Na realizację programu pozyskano środki w wysokości 160 000,00 zł. Środki pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wnioski w ramach Programu można składać do dnia 31 grudnia 2025 r. W roku sprawozdawczym nie złożono żadnego wniosku.

PROGRAM „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ!” MIESZKANIE DLA ABSOLWENTA

W 2024 r. kontynuowano realizację Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta.

Dofinansowanie może być udzielone na lokal mieszkalny lub dom jednorodzinny wynajmowany przez osobę z niepełnosprawnością samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami fizycznymi na cele mieszkaniowe, pod warunkiem, że na każdego najemcę przypada nie mniej niż 20 m² pow. użytkowej. Pomoc jest świadczona maksymalnie na 60 miesięcy.

Na realizację programu pozyskano środki w wysokości 137 764,75 zł. Środki pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Program jest realizowany bezterminowo.

W 2024 r. dofinansowanie uzyskała 1 osoba, której zostały wypłacone środki w wysokości 10 200,00 zł.

ZAJĘCIA KLUBOWE W WTZ

W 2024 r. przystąpiono do realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Na ten cel uzyskano środki finansowe w wysokości 19 800,00zł, co umożliwiło zorganizowanie zajęć klubowych dla 3 osób w okresie od 1 lutego 2024 r. do 31 stycznia 2025 r.

Program przeznaczony był dla:

- osób niepełnosprawnych, posiadających ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia;
- osób niepełnosprawnych, posiadających ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej

przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10 f ust. 2 a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Celem programu było wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO EDYCJA 2024

W 2024 r. Powiat Limanowski przystąpił do realizacji programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Program skierowany był do osób posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Usługi, w szczególności, polegały na pomocy asystenta we wsparciu uczestnika w:

- czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie,
- przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania,
- podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

W programie wzięły udział 63 osoby niepełnosprawne z terenu powiatu limanowskiego. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 1 121 830,98 zł. Źródłem finansowania programu były środki z Funduszu Solidarnościowego.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które otrzymały pomoc	1. „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie: 0 2. „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta: 1 3. Zajęcia klubowe w WTZ: 3 4. Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2024: 63 Łącznie: 67
Kwota udzielonego dofinansowania	1. „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie: 0 2. „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta: 10 200,00 zł 3. Zajęcia klubowe w WTZ: 19 800,00 zł 4. Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2024: 1 121 830,98 zł Łącznie: 1 121 830,98 zł

Zadanie 11. Prowadzenie grupy wsparcia dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami

W 2024 r. zorganizowano 6 spotkań grupy wsparcia dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w których wzięło udział 8 osób.

Grupa wsparcia ma na celu zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, akceptacji i zrozumienia, zwrócenie uwagi opiekunowi na potrzebę zadbania o siebie i własne zdrowie psychiczne i fizyczne, redukcję napięcia emocjonalnego i poznanie metod radzenia sobie ze stresem, wzmocnienie poczucia własnej wartości i zapobieganie powstawaniu poczucia osamotnienia, wzajemną pomoc i wymianę doświadczeń w przezwyciężeniu trudności.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób korzystających ze wsparcia	8
Liczba spotkań grupy wsparcia	6

Zadanie 12. Wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego osobom, które utraciły sprawność organizmu

W 2024 r. kontynuowano działalność Powiatowej Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Ortopedycznego. Ze względu na wciąż rosnące zapotrzebowanie na sprzęt służący opiece nad osobami chorymi i z niepełnosprawnościami, zakupiono 13 łóżek pielęgnacyjnych oraz 4 balkoniki wysokie typu ambonka. Na ten cel wydatkowano łącznie kwotę 44 110,00 zł. W 2024 r. przyjęto 217 wniosków o nieodpłatne użyczenie sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które otrzymały pomoc	217

Cel operacyjny Nr 3. Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami w dostępie do rynku pracy

Zadanie 1. Promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami na otwartym rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej posiada stronę internetową, na której znajdują się wszelkie informacje na temat pomocy udzielanej osobom bezrobotnym i pracodawcom. Informacje na temat oferowanych usług i wspierających instrumentów znajdują się w zakładce „dla niepełnosprawnych”. Zarówno osoby niepełnosprawne jak i pracodawcy zainteresowani ich zatrudnieniem znajdują tam pomocne informacje. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej na stronie internetowej cyklicznie publikuje broszurę „Informacja o sytuacji na rynku pracy powiatu limanowskiego”, w której zawarte są informacje również o sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

WSKAŹNIKI	
Liczba publikacji na temat oferty działań dla osób z niepełnosprawnościami	3
Liczba spotkań informacyjnych dla pracodawców oraz dla osób z niepełnosprawnościami	0

Zadanie 2. Rozwijanie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób z niepełnosprawnościami oraz działań ukierunkowanych na zwiększenie aktywności w poszukiwaniu pracy przez osoby z niepełnosprawnościami

W okresie sprawozdawczym 124 osób z niepełnosprawnościami skorzystało z kompleksowego wsparcia doradców zawodowych zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej. Wszystkie osoby skorzystały z porady indywidualnej. Celem poradnictwa zawodowego było udzielenie osobom niepełnosprawnym pomocy w wyborze zawodu i kierunkach kształcenia uwzględniających możliwości psychofizyczne i sytuację życiową tych osób, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego. Pośrednictwem pracy objęto 145 osób z niepełnosprawnościami. W ramach tej usługi przedstawiono sytuację na rynku pracy i aktualne oferty pracy.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób objętych usługami z zakresu pośrednictwa pracy	124
Liczba osób objętych usługami z zakresu poradnictwa zawodowego	145
Liczba osób, które ukończyły szkolenia z zakresu technik poszukiwania pracy	8

Zadanie 3. Wspieranie działań na rzecz tworzenia miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami

W 2024 roku zatrudnienie podjęło 91 osób z niepełnosprawnościami, w tym: 12 osób zostało skierowanych do pracy w ramach prac interwencyjnych, 1 osoba w ramach robót publicznych, 3 osoby podjęły pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnionego w wieku powyżej 50 roku życia, 3 osoby podjęły pracę w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, 4 osoby otrzymały jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, 1 osoba podjęła pracę poza miejscem zamieszkania po otrzymaniu bonu na zasiedlenie oraz 67 osób niepełnosprawnych podjęło pracę niesubsydiowaną. Ponadto 7 osób odbyło staże zawodowe, a 8 osób ukończyło szkolenia.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie	91
Liczba nowych miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami	7
Kwota udzielonego dofinansowania	496 783,16zł

W 2024 r. kontynuował swoją działalność Zakład Aktywizacji Zawodowej, który powstał w 2022r. z inicjatywy Stowarzyszenia Rodziców Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Promyk”. W ZAZ pracuje 35 osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności. Praca podzielona jest w 5 pracowniach w zależności od możliwości, umiejętności i kompetencji. Zakład Aktywizacji Zawodowej w Łukowicy świadczy usługi z zakresu m.in. prac biurowych, usług sprzątanania oraz usług poligraficznych.

Zadanie 4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z potrzebami rynku pracy

W 2024 r. 8 osób z niepełnosprawnościami podniosło swoje kwalifikacje uczestnicząc w następujących szkoleniach zawodowych: „Obsługa klienta i sprzedaż w punkcie handlowym” (4 osoby); „Wspomaganie obsługi procesów księgowych” (1 osoba); „Szkolenie dla osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami w zakresie prawa jazdy kat. C oraz kwalifikacja wstępna przyspieszona dla prawa jazdy kat. C,C+E” (1 osoba); „Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i MIG 131” (1 osoba); „Ratownik wodny i sternik motorowodny” (1 osoba).

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które ukończyły szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe	8
Kwota udzielonego dofinansowania	30 567,94 zł

Zadanie 5. Wspieranie zakładania działalności gospodarczej przez osoby z niepełnosprawnościami

W 2024 r. trzy osoby z niepełnosprawnościami uzyskały jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości po 30 000,00 zł.

W wyniku otrzymanego wsparcia powstały 3 firmy zajmujące się: produkcją pieczywa; robotami budowlanymi związanymi ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych oraz usługami koparką: usługami architektonicznymi w zakresie aranżacji wnętrz. Jedna osoba otrzymała dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej ze środków PFRON w wysokości 40 000,00zł i rozpoczęła działalność w zakresie usług ślusarsko-stolarskich.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które otrzymały pomoc na podjęcie działalności gospodarczej	4
Kwota udzielonego dofinansowania	130 000,00zł

Zadanie 6. Realizacja programów aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami finansowanych ze środków krajowych i unijnych

W 2024 r. 21 osób z niepełnosprawnościami było uczestnikami projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Aktywni zawodowo II”. Powiat Limanowski – Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej realizował projekt niekonkurencyjny „Aktywni zawodowo II” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021 – 2027, Priorytet 6. Fundusze europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego programu regionalnego, gdzie w szczególności wsparciem obejmowane są osoby z niepełnosprawnościami.

Osoby z niepełnosprawnościami w ramach projektu skorzystały z następujących form wsparcia:

- szkolenia dla osób bezrobotnych – 6 osób;
- staże – 7 osób;
- prace interwencyjne – 4 osoby;
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 3 osoby;
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnionego w wieku powyżej 50 roku życia - 1 osoba.

Łączny koszt w/w form wsparcia w projekcie „Aktywni zawodowo II” wyniósł; 231 554,94 zł; w tym:

- szkolenia – 30 388,20zł;
- staże – 52 384,50zł;
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 90 000,00zł;
- prace interwencyjne – 41 814,24zł;
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnionego w wieku powyżej 50 roku życia – 16 968,00zł.

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej realizował zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Rada Powiatu Limanowskiego w 2024 r. przeznaczyła środki PFRON w wysokości 140 000,00zł na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej. W 2024 r. z przydzielonej kwoty sfinansowano:

- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 1 osoby, która rozpoczęła działalność w zakresie usług ślusarsko – stolarskich. Koszt realizacji tego zadania – 40 000,00zł;
- wyposażenie stanowiska pracy dla 1 osoby niepełnosprawnej. Pracodawca zatrudniający osobę niepełnosprawną otrzymał refundację w wysokości 46 000,00zł. Łączna kwota środków wydatkowanych z PFRON w 2024 r. wyniosła 86 000,00zł.

Ogólna kwota przeznaczona na realizację programów aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami finansowanych ze środków krajowych i unijnych wyniosła:

317 554,94 zł; w tym 231 554,94 zł poniesione w ramach projektu „Aktywni zawodowo II” i 86 000,00 zł w ramach PFRON.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które wzięły udział w programach	23
Liczba osób objętych różnymi formami aktywizacji zawodowej	23
Kwota udzielonego dofinansowania	317 554,94 zł

Zadanie 7. Podnoszenie kwalifikacji osób zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej oraz doskonalenie współpracy z instytucjami zajmującymi się problematyką aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami

W 2024 r. cztery osoby wzięły udział w szkoleniu „Podnoszenie świadomości związanej z zapewnieniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w tym osób z niepełnosprawnościami” oraz jedna osoba uczestniczyła w szkoleniu „Dotacje refundacyjne i pozostałe formy pomocy dla pracodawców i przedsiębiorców ze środków PFRON”

WSKAŹNIKI	
Liczba pracowników PUP, która wzięła udział w szkoleniach/warsztatach/spotkaniach/konferencjach w zakresie rozwijania umiejętności pracy z osobami z niepełnosprawnościami oraz w zakresie udzielania im aktywnej pomocy	5

Cel operacyjny Nr 4. Zapewnienie środowiskowego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom oraz osobom zagrożonym niepełnosprawnością

Zadanie 1. Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej

Jedną z form pomocy w aktywizacji społecznej i zawodowej jest możliwość uczestnictwa w Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez Stowarzyszenie „REMEDIUM” w Tymbarku. Terapię objętych jest 60 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu limanowskiego. Zajęcia prowadzone są w 11 specjalistycznych pracowniach.

W 2024 r. Powiat Limanowski podpisał porozumienia w sprawie ponoszenia kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych w WTZ na terenie powiatu nowosądeckiego oraz powiatu wielickiego. Pomocą objęto 12 osób niepełnosprawnych, które uczestniczyły w WTZ w Gostwicy (9 osób), WTZ w Czarnym Potoku (2 osoby), WTZ w Podolanach (1 osoba). Na ten cel Powiat Limanowski poniósł wydatek w wysokości 35 256,00 zł.

WSKAŹNIKI	
Liczba warsztatów terapii zajęciowej	1
Liczba uczestników warsztatu	60
Kwota wydatkowana na zadanie	2 246 400,00 zł 2 021 760,00 zł (środki PFRON) 224 640,00 zł (środki Powiatu Limanowskiego)
Kwota środków wydatkowanych w ramach zawartych porozumień z innym powiatem	35 256,00 zł

Zadanie 2. Zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej

Podstawowym celem domów pomocy społecznej jest zapewnienie mieszkańcom niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających na poziomie obowiązującego standardu określonego w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie naszego powiatu posiadają łącznie 397 miejsc statutowych. W 2024 r. wpłynęło 45 wniosków o umieszczenie w DPS, wydano 117 decyzji, w tym 40 decyzji o umieszczeniu, a pozostałe dotyczyły zmiany odpłatności za pobyt mieszkańca w DPS i uchylene decyzji o umieszczeniu. Stan mieszkańców w domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosił 391.

WSKAŹNIKI	
Liczba domów pomocy społecznej	5
Liczba mieszkańców dps	391

Zadanie 3. Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w środowiskowych domach samopomocy, domach i klubach seniora

ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

Na terenie powiatu limanowskiego funkcjonują trzy Środowiskowe Domy Samopomocy:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mszanie Górnej rozpoczął działalność 1 grudnia 2021 r. Celem jego działalności jest podtrzymywanie i rozwijanie u osób z niepełnosprawnościami umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia i funkcjonowania w społeczności lokalnej. Przeznaczony jest dla 40 osób z zaburzeniami psychicznymi oraz z niepełnosprawnością intelektualną, powyżej 18 r.ż., zamieszkałych na terenie gminy Mszana Dolna. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mszanie Górnej świadczy usługi w ramach indywidualnych lub grupowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Są to w szczególności treningi nauki higieny, dbałości o wygląd zewnętrzny, kulinarny, umiejętności praktycznych, budżetu. Prowadzone są również treningi umiejętności

interpersonalnych, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji z osobami bliskimi, sąsiadami, społecznością lokalną. Podczas zajęć prowadzone są też treningi spędzania czasu wolnego, zajęcia techniczne, komputerowe, arteterapia, muzykoterapia, filmoterapia, biblioterapia, ergoterapia. Codziennie prowadzona jest przez fizjoterapeutę terapia ruchowa (indywidualna i grupowa). W ŚDS prowadzone są również grupowe zajęcia z psychologiem, poradnictwo indywidualne, relaksacja, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, pomoc w zakupie leków. W ciągu roku w ramach treningu spędzania czasu wolnego, zajęć integracyjnych i rekreacyjnych dla Uczestników ŚDS zorganizowano wiele wyjazdów (między innymi: zwiedzanie Zamku w Dobczycach, wyjazd do kina w Rabce-Zdrój, wyjazd na kręgle w Myślenicach, wyjazd do Trusiówki w Lubomierzu). Uczestnicy brali udział w konkursach i festiwalach gdzie mogli rozwijać swoje talenty (m.in. konkurs na ekologiczny stroik bożonarodzeniowy oraz wielkanocny organizowany przez Starostwo Powiatowe w Limanowej, X Spartakiada w Szczyrzycu, II Nowosądecki Festiwal Muzyczny "Italo Disco", III Festiwal Talentów w Dobczycach, IX Przegląd Twórczości Osób z Niepełnosprawnościami w Myślenicach, II Konkurs Tańca w Zegartowicach, III Turniej Piłkarzyków Stołowych w Rabce-Zdrój)). W lipcu Środowiskowy Dom Samopomocy w Mszanie Górnej zorganizował II Pokaz Mody Osób z Niepełnosprawnościami o tematyce tolerancji, motyw przewodni: Barbie. W grudniu ŚDS jako współorganizator poprowadził II Pochód Osób z Niepełnosprawnościami w Mszanie Dolnej. Minione wydarzenia miały na celu przybliżyć społeczeństwu temat niepełnosprawności, przełamywanie stereotypów dotyczących osób z dysfunkcjami oraz integrację z lokalną społecznością.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego. Swoją działalność rozpoczął od dnia 1 czerwca 1996 r. Do 31 grudnia 2007 r. znajdował się w strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej. Jako samodzielna jednostka budżetowa funkcjonuje od 01.01.2008 r. Dom przeznaczony jest dla 33 osób dorosłych, wykazujących zaburzenia psychiczne i upośledzonych umysłowo, które aktualnie nie wymagają leczenia szpitalnego, zamieszkałych na terenie gminy Limanowa i innych gmin. Uczestnicy są objęci indywidualnym planem wspierająco – aktywizującym dostosowanym do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestnika. W ośrodku prowadzone są zajęcia kształtujące umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej (przygotowywanie posiłków, dbanie o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, utrzymywanie porządku). Osoby uczestniczą w takich formach terapii zajęciowej, jak: zajęcia plastyczne, robótki ręczne, zajęcia kulinarne, muzykoterapia, czytanie prasy, książek, gry i zabawy świetlicowe, spacer, ogniska, majsterkowanie, imprezy okolicznościowe, wycieczki, zajęcia komputerowe, zajęcia rehabilitacyjne (masaże, gimnastyka). Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej świadczy usługi mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników niezbędnych do samodzielnego życia.

3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Ujanowicach jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej – ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Dom jest przeznaczony dla osób: typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych, typ B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Dom funkcjonuje od 1 października 2006 roku. Przeznaczony jest dla 30 osób dorosłych, powyżej 18 roku życia, zamieszkałych na terenie gminy Laskowa i innych gmin. Zajęcia organizowane są od poniedziałku do piątku, przez sześć godzin dziennie, a pozostały czas przeznaczony jest na przygotowanie do zajęć, uzupełnienie prowadzonej dokumentacji, a także zapewnienia opieki uczestnikom w trakcie dowożenia na zajęcia lub odwożenia po zajęciach. Głównym celem działań ŚDS jest podniesienie kompetencji i usamodzielnienie osób z zaburzeniami psychicznymi, tak aby w perspektywie miały szanse funkcjonować w środowisku rodzinnym i lokalnym, uwzględniając możliwości uczestników.

W 2024 r. obowiązywały nadal porozumienia zawarte pomiędzy Powiatem Limanowskim a Powiatem Myślenickim na zapewnienie usług mieszkańcom naszego powiatu, świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy z filią w Sułkowicach oraz Powiatem Nowotarskim na realizację zadania polegającego na zapewnieniu usług świadczonych przez Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Targu z filią „Radość Życia” w Rabce – Zdroju.

DOMY I KLUBY SENIORA

Oprócz środowiskowych domów samopomocy na terenie powiatu limanowskiego funkcjonują dwa dzienne domy seniora oraz pięć klubów seniora. Zapewniają one łącznie 144 miejsc:

- Dzienny Dom Seniora w Dobrej – przeznaczony dla 15 osób;
- Dzienny Dom Seniora w Limanowej – przeznaczony dla 25 osób;
- Klub Seniora w Skrzydziej – przeznaczony dla 15 osób;
- Klub Seniora w Porąbce – przeznaczony dla 15 osób;
- Klub Seniora w Mstowie – przeznaczony dla 20 osób;
- Klub Seniora w Roztoce – przeznaczony dla 30 osób;
- Klub Seniora w Mszanie Dolnej – przeznaczony dla 24 osób.

WSKAŹNIKI	
Liczba placówek na terenie powiatu	10
Liczba osób korzystających z tej formy wsparcia	247
Liczba porozumień na zapewnienie usług mieszkańcom Powiatu Limanowskiego świadczonych przez inne powiaty	2

Zadanie 4. Prowadzenie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci w ramach Ośrodka Koordynacyjno – Rehabilitacyjno – Opiekuńczego

Ośrodek Koordynacyjno – Rehabilitacyjno – Opiekuńczy (OKRO) działający w Specjalnym Ośrodku Szkolno–Wychowawczym w Dobrej wspiera rodziców i dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do czasu podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia.

Działania w ramach OKRO:

- udzielanie rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka;
- wskazywanie właściwych dla dziecka i jego rodziny form kompleksowej, specjalistycznej pomocy, w szczególności rehabilitacyjnej, terapeutycznej, fizjoterapeutycznej, psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej;
- wskazywanie jednostek udzielających specjalistycznej pomocy dzieciom; organizowanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w wymiarze do 5 godzin tygodniowo dla danego dziecka, oraz – w zależności od potrzeb dziecka – dodatkowych usług terapeutów, fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów, logopedów i innych specjalistów.

Metody i treści zajęć dobierane są indywidualnie. Terapeuta pracuje z dzieckiem indywidualnie. Na zajęciach obecny może być rodzic, gdy tego wymaga terapia. Praca terapeutów omawiana jest z rodzicami. Uwzględniane są preferencje dziecka, jego zainteresowania oraz ulubione formy aktywności. Zadania realizowane w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci polegają na stymulowaniu sfery poznawczej, emocjonalnej i społecznej, których celem jest kształtowanie i rozwijanie umiejętności życiowych, porozumiewania się, radzenia sobie z emocjami. Udział w zajęciach jest etapem przygotowującym dzieci do podjęcia nauki w szkole.

Opis działań związanych z pracą z dzieckiem

Prowadzone były zajęcia: terapii pedagogicznej, usprawniania ruchowego, w sali doświadczania świata, logopedyczne, z zakresu integracji sensorycznej, z zakresu fizjoterapii, z zakresu terapii ręki, z zakresu logorytmiki, z zakresu gimnastyki korekcyjnej, z psychologiem oraz: dogoterapia, hipoterapia, Biofeedback EEG, warsztaty grupowe muzyczno – ruchowe, warsztaty grupowe bajko – terapia.

Opis działań związanych z realizacją zadań dla rodziców, prawnych opiekunów, opiekunów faktycznych

Przeprowadzone konsultacje dla rodziców polegały na udzieleniu specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka oraz pracy z dzieckiem. Rodzicom dzieci objętych zajęciami udzielono pomocy w zakresie kształtowania postaw i zachowań pożądaných w kontaktach z dzieckiem: wzmacniania więzi emocjonalnych pomiędzy rodzicami i dzieckiem, rozpoznawanie zachowań dziecka, udzielono instruktażu i porad oraz prowadzono konsultacje w zakresie pracy terapeutycznej z dzieckiem.

WSKAŹNIKI	
Liczba dzieci korzystających z wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	67 dzieci, w tym do 3 roku życia: 6

Zadanie 5. Zapewnienie kształcenia specjalnego

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO WYCHOWAWCZY W DOBREJ

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Dobrej jest placówką publiczną dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. W skład ośrodka wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, która prowadzi kształcenie w zawodzie – pracownik pomocniczy gastronomii;
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Ośmioletnia Szkoła podstawowa dla uczniów z lekką, umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną oraz sprzężonymi niepełnosprawnościami.

Edukacja podzielona jest na dwa etapy kształcenia:

I etap – edukacja wczesnoszkolna (klasy I-III),

II etap – (klasy IV-VIII),

Praca dydaktyczna – wychowawcza realizowana jest w oparciu o indywidualne programy edukacyjno – terapeutyczne opracowane dla każdego ucznia.

Dbając o rozwój naszych uczniów obejmujemy każdego z nich, w zależności od indywidualnych możliwości i potrzeb, rewalidacją indywidualną, pomocą psychologiczno – pedagogiczną, realizowane jest również nauczanie indywidualne.

Trzyletnia Branżowa Szkoła I stopnia – dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną oraz dodatkowymi sprzężeniami.

Kierunek kształcenia – pracownik pomocniczy gastronomii.

Szkoła branżowa przygotowuje uczniów do wykonywania prac pomocniczych w obiektach świadczących usługi gastronomiczne/wykonywanie czynności porządkowych w obiektach świadczących usługi gastronomiczne; realizowanie prac związanych z przechowywaniem żywności; wykonywanie prac pomocniczych w pomieszczeniach produkcyjnych obiektu gastronomicznego; wykonywanie czynności pomocniczych związanych z ekspedycją dań i napojów bezalkoholowych; wykonywanie prac pomocniczych w części handlowo – usługowej obiektu gastronomicznego.

W miarę potrzeb organizowane są dla uczniów zajęcia rewalidacyjne oraz pomoc psychologiczno – pedagogiczna. Realizowane jest również nauczanie

indywidualne. Rodzice mają możliwość uczestniczenia w różnorodnych warsztatach jak również mogą liczyć na wsparcie psychologa i pedagoga.

Trzyletnia Szkoła Przesposabiająca do Pracy dla uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną oraz dodatkowymi sprzężeniami.

Głównym celem prowadzonych zajęć jest osiągnięcie maksymalnej zaradności i niezależności na miarę indywidualnych możliwości uczniów. Każdy uczeń realizuje indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny odpowiadający jego możliwościom intelektualnym i psychofizycznym. Celem edukacji ucznia jest wdrażanie do funkcjonowania społecznego, rozumienia i uznawania norm społecznych, a w szczególności wyposażenie go w takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą mu na postrzeganie siebie jako samodzielnej osoby. Szkoła Przesposabiająca do Pracy ma na celu maksymalne uniezależnienie się od opieki innych ludzi, gdyż każda zdobyta umiejętność pozwala żyć bardziej niezależnie.

W szkole prowadzone są zajęcia rewalidacyjne, organizowana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna, realizowane jest również nauczanie indywidualne. Rodzice mogą uczestniczyć w różnorodnych warsztatach, udzielana jest także pomoc psychologa i pedagoga.

„ZIELONY ZAKĄTEK” W MORDARCE

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna „Zielony Zakątek” to szkoła, która daje możliwość edukacji uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, oraz nauki w indywidualnym, dostosowanym do ich potrzeb i możliwości psychofizycznych tempie. Zajęcia organizowane są w małych zespołach klasowych. Edukacja dzieci ma charakter całościowy i zintegrowany, oparta jest na wielozmysłowym poznawaniu otaczającego świata. Uczniowie szkoły mają zapewnione różnego rodzaju terapie. Zajęcia rewalidacyjne realizowane są pod czujnym okiem specjalistów i w swoich działaniach obejmują szeroko pojętą: terapię logopedyczną, terapię psychologiczną, rehabilitację ruchową, terapię pedagogiczną, integrację sensoryczną, inne zajęcia terapeutyczne, w tym stymulacja polisensoryczna. Obecnie do szkoły uczęszcza 19 uczniów. Oprócz tego dla 2 uczniów odbywają się zajęcia domowe ze względu na ich stan zdrowia.

WSKAŹNIKI	
Liczba szkół specjalnych	4
Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do tych placówek	Szkoła podstawowa – 40 Szkoła branżowa I stopnia – 23 Szkoła Przesposabiająca do Pracy – 24 Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna „Zielony Zakątek” – 21 Łącznie: 108

Zadanie 6. Wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie ograniczeń rozwojowych oraz niepełnosprawności. Prowadzenie terapii mającej na celu zapobieganie niepełnosprawności

Zadanie to realizuje Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej. Diagnoza psychologiczna, pedagogiczna i logopedyczna stanowi podstawę do wydania opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju oraz orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Zgodnie z wynikami diagnozy zespół orzekający Poradni wydaje odpowiednie dokumenty. Ich zapisy są realizowane w placówkach zdrowotnych, przedszkolnych i szkolnych. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej nie realizuje zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju.

WSKAŹNIKI	
Liczba wydanych opinii i orzeczeń	366
Liczba osób biorących udział w terapii	160

Zadanie 7. Wspieranie rozwoju talentów osób z niepełnosprawnościami

W 2024 r. Domy Pomocy Społecznej z terenu powiatu limanowskiego organizowały oraz brały udział w wydarzeniach mających na celu promowanie talentów mieszkańców oraz rozwijanie ich kreatywności oraz twórczej wyobraźni. W ramach realizacji zadania zorganizowano różnego rodzaju przedstawienia, konkursy, turnieje, np. akademię z okazji Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, odzyskania Niepodległości, turniej tenisa stołowego, zawody w koszykówkę, konkurs prac terapii zajęciowej, konkurs karaoke, konkurs taneczny. Mieszkańcy brali również udział w konkursach, turniejach organizowanych poza Domem np. zorganizowano wyjazd na turniej piłkarzyków stołowych, turniej piłki nożnej, konkurs piosenki. Łącznie zorganizowano 30 wydarzeń.

W 2024 roku Warsztat Terapii Zajęciowej w Tymbarku organizował i brał udział w licznych wydarzeniach dzięki którym jego uczestnicy mogli brać czynny udział w życiu społecznym oraz integracji społecznej. Organizowana była m.in.: zabawa karnawałowa, zabawa Andrzejkowa, Piknik Rodzinny, kiermasz rękodzielniczy podczas V Biegu Górskiego – Joniec, konkurs tańca, spotkanie wigilijne, kiermasze bożonarodzeniowe w Limanowej, Tymbarku i w Restauracji Tartak w Młynnem, turniej tenisa stołowego, w ramach aktywizacji zawodowej wyjazd do pralni SYMPPLYQ w Limanowej, wizyta uczniów ze Szkoły Specjalnej w Dobrej, Piknik z Seniorami w Dobrej. Uczestnicy Warsztatu brali udział w II Forum Osób z Niepełnosprawnością w Porębie Wielkiej, spartakiadzie w Szczyrzycu, wycieczce na Plantację Lawendy, rejsie po jeziorze Mucharskim, zwiedzaniu Wadowic, kiermaszu podczas Świąta Dzieci Gór w Parku Strzeleckich w Nowym Sączu, wycieczce do Szczyrzycy. Reprezentowali również Warsztat podczas Gali Wolontariatu i II Pochodu Osób z Niepełnosprawnością. W 2024 roku WTZ obchodzili Jubileusz 30 – lecia istnienia. Łącznie zorganizowano około 25 wydarzeń.

WSKAŹNIKI	
Liczba wydarzeń związanych z promowaniem talentów	55

Zadanie 8. Pomoc w zakupie środków transportu przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych

W 2024 r. w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” realizowano dwa projekty dotyczące zakupu samochodów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych:

- Stowarzyszenie REMEDIUM realizuje projekt pn. „Likwidacja barier transportowych – zakup mikrobusu 9 miejscowego dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych”. Kwota dofinansowania ze środków PFRON: 144 000,00 zł. Własne środki przeznaczone na realizację projektu: 70 000,00 zł. Łączny planowany koszt realizacji projektu: 214 000,00 zł;
- Stowarzyszenie „EGIDA” realizuje projekt pn. „Likwidacja barier transportowych – zakup samochodu specjalnie przystosowanego do przewozu osób na wózkach inwalidzkich dla Domu Pomocy Społecznej w Kasinie Wielkiej”. Kwota dofinansowania ze środków PFRON: 144 000,00 zł. Własne środki przeznaczone na realizację projektu: 127 092,00 zł. Łączny koszt realizacji projektu: 271 092,00 zł.

Na koniec 2024 r. roku projekty były w trakcie realizacji. Zakończenie realizacji zadania planowane jest w lipcu 2025 r.

WSKAŹNIKI	
Liczba zakupionych samochodów	0

Zadanie 9. Pomoc w wyposażeniu w niezbędny sprzęt rehabilitacyjny jednostek, które prowadzą rehabilitację

O pomoc w wyposażeniu w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się w osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku. Podmioty te muszą też udokumentować posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2024 r. żaden podmiot nie wnioskował o dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

WSKAŹNIKI	
Liczba podmiotów, którym przyznano dofinansowanie	0
Kwota wydatkowana na zadanie	0

Zadanie 10. Wydawanie kart parkingowych dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją i edukacją osób z niepełnosprawnościami

Oprócz indywidualnych osób niepełnosprawnych kartę parkingową może uzyskać także placówka zajmująca się opieką, rehabilitacją i edukacją osób z niepełnosprawnościami, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Placówka może otrzymać kartę parkingową na 3 lata pod warunkiem, że samochód jest jej własnością. W 2024 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej wydał 3 karty parkingowe dla placówek.

WSKAŹNIKI	
Liczba wydanych kart parkingowych	3

Zadanie 11. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy społecznej w zakresie problematyki niepełnosprawności

W 2024 r. 3 pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej brało udział w szkoleniu z zakresu problematyki osób niepełnosprawnych. Były to kursy: „Polskiego Języka Migowego” na poziomie A1 oraz szkolenie w zakresie realizacji programu asystent osoby niepełnosprawnej.

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych szkoleń	3
Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach	3

Zadanie 12. Działalność Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych jako organu opiniującego – doradczego

W 2024 r. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych wydała łącznie 6 opinii. Odbyły się 4 spotkania Rady.

Tematami podjętych opinii był m.in. podział oraz wykorzystanie środków PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2024 r., przyjęcie procedur udzielania dofinansowań ze środków PFRON w 2024 r. Członkowie Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Limanowej zapoznawali się również z informacjami dotyczącymi: funkcjonowania Domów Pomocy Społecznej w powiecie limanowskim i Powiatowej Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Ortopedycznego. Ponadto Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej poinformował o realizacji programów: „Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III”, „Zajęcia Klubowe w WTZ”, „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”, „Aktywny Samorząd” – Moduł I – Obszar E (dodatek na opłaty za energię elektryczną) oraz „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027”. Dokonano wyboru Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza.

WSKAŹNIKI	
Liczba wydanych opinii	6
Liczba spotkań Rady	4

5. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2024 roku działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane były w oparciu o „Powiatowe programy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2023 – 2028” przyjęte uchwałą Rady Powiatu Limanowskiego nr XXXVI/342/23 z dnia 9 listopada 2023 r. W ich skład wchodziły cztery programy. Dwa z nich dotyczą wspierania osób doświadczających przemocy domowej oraz promowania prawidłowych metod wychowawczych. Następne dwa skierowane są do osób stosujących przemoc domową i mają na celu korekcję ich niewłaściwych zachowań.

Programy wspierające osoby doznające przemocy domowej zawierają następujące główne cele:

- Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Limanowskim;
- Promowanie i wdrażanie prawidłowych postaw wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą domową na terenie Powiatu Limanowskiego.

Programy skierowane do osób stosujących przemoc domową zawierają poniższe cele:

- Pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy domowej poprzez uczestnictwo w spotkaniach programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową;
- Rozwijanie oraz utrwalanie u sprawców przemocy domowej kompetencji w zakresie komunikacji z rodziną bez stosowania przemocy poprzez oddziaływanie psychologiczno – terapeutyczne.

Cele, zadania i wskaźniki ujęte w sprawozdaniu za 2024 r. obejmują swym zakresem oba ww. Programy.

5.1. Sprawozdanie z realizacji „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”

W 2024 r. podejmowano działania zmierzające do ujawniania skali zjawiska przemocy, prewencji i łagodzenia jej skutków.

W minionym roku przeprowadzone zostały przede wszystkim działania edukacyjne, poradnictwo i działania terapeutyczne. Pomoc adresowano do szerokiej grupy zainteresowanych osób, w tym przede wszystkim do osób dorosłych, ale także do dzieci i młodzieży doznających przemocy domowej lub nią zagrożonych. Wspierano również pracowników instytucji pomocy społecznej. Osoby stosujące przemoc domową także otrzymały szereg działań, mających na celu zaprzestania

krzywdzenia bliskich.

Podjęmowano działania profilaktyczne, zapobiegające przemocy w szkołach na obszarze powiatu. W minionym roku zaobserwowano potrzebę zorganizowania zajęć w obszarze komunikacji interpersonalnej bez zachowań agresywnych dla grupy osób z niepełnosprawnością, co zaowocowało przeprowadzeniem warsztatów o tematyce związanej z pozytywnymi relacjami międzyludzkimi.

Istotnym elementem pomocy osobom doznającym przemocy domowej i będącym w innym życiowym kryzysie była możliwość schronienia w dwóch mieszkaniach hostelowych Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonującego w strukturach tutejszego Centrum.

We współpracy z Komendą Powiatową Policji w Limanowej, ośrodkami pomocy społecznej, Zakładem Aktywności Zawodowej, Kuratorami Sądu Rejonowego w Limanowej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Limanowej oraz osobami fizycznymi prowadzono inicjatywy, które przedstawiono i opisano w niniejszym sprawozdaniu.

Poniżej przedstawiono dane statyczne Komendy Powiatowej Policji w Limanowej w kontekście analizy zjawiska przemocy w Powiecie Limanowskim.

INFORMACJE DOTYCZĄCE OSÓB PODEJRZANYCH O STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane Komendy Powiatowej Policji w Limanowej wskazują, iż wśród osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej największą grupę stanowili mężczyźni (152), kobiet odnotowano 21.

Tabela 8 Dane liczbowe osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej w 2024 r.

Kobiety	Mężczyźni
21	152

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Limanowej

Występowanie aktów przemocy często idzie w parze z nadużywaniem alkoholu i/lub innych substancji psychoaktywnych, np. narkotyków. Używki stają się coraz częściej powodem zachowań agresywnych. Poniższa tabela zawiera informacje o liczbie osób z podziałem na kobiety i mężczyzn podejrzanych o stosowanie przemocy będących pod wpływem alkoholu.

Tabela 9 Dane liczbowe osób wobec których istnieje podejrzenie o stosowanie przemocy domowej pod wpływem alkoholu w 2024 r.

Kobiety	Mężczyźni
2	85

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Limanowej

W 2024 r. o stosowanie przemocy domowej pod wpływem alkoholu podejrzewano 87 osób, w tym 85 mężczyzn i 2 kobiety. Dane te jednoznacznie wskazują na znaczącą przewagę mężczyzn nad kobietami w kwestii stosowania przemocy będąc w stanie nietrzeźwości.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

„Niebieskie Karty” zawierają w sobie ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli między innymi: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Poniższa tabela przedstawia dane, udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Limanowej, dotyczące przypadków wszczynania procedury „Niebieskie Karty” w 2024 r.

Tabela 10 Dane liczbowe sporządzone w oparciu o Niebieskie Karty według miejsca zamieszkania w 2024 r.

MIEJSCE ZAMIESZKANIA	
Miasto	36
Wieś	129

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Limanowej

Analiza danych zawartych w powyższej tabeli wskazuje, iż w 2024 r. wszczynano 165 razy procedurę „Niebieskie Karty”, najczęściej na obszarze wiejskim (129). Na obszarze miejskim przypadków takich odnotowano 36.

RODZAJE PRZEMOCY

Każda forma przemocy jest dotkliwa i naganna i podlega karze. Bez względu na rodzaj przemocy osoby w nią uwikłane potrzebują wsparcia i ochrony.

Poniższa tabela przedstawia najczęściej występujące rodzaje przemocy odnotowane w powiecie limanowskim.

Tabela 11 Dane liczbowe – formy przemocy stosowane w 2024 r.

FORMY PRZEMOCY				
Fizyczna	Psychiczna	Seksualna	Ekonomiczna	Inna
104	255	1	8	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Limanowej

Dane Komendy Powiatowej Policji w Limanowej odnośnie form zgłoszonych aktów przemocy, zawarte w powyższej tabeli wskazują, iż w 2024 r. odnotowano 255 przypadków przemocy psychicznej, 104 przypadki stosowania przemocy fizycznej, 8 ekonomicznej, 1 seksualnej oraz 12 tzw. „innych”. Dane te wskazują na

przeważającą ilość występowania w domach przemocy psychicznej, nazywanych również przemocą emocjonalną. Często w gospodarstwach domowych występuje więcej niż jedna forma przemocy.

Cel 1. Profilaktyka i edukacja dzieci, młodzieży, dorosłych i rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Zadanie 1. Organizowanie konferencji/ kampanii społecznych/ happeningów/ seminariów/ wykładów/ warsztatów/ zajęć grupowych dla lokalnej społeczności w celu poszerzenia wiedzy z tematyki przemocy domowej i możliwości rozwiązywania konfliktów interpersonalnych.

W 2024 roku organizowano 4 spotkania dla osób z terenu powiatu limanowskiego w celu poszerzenia wiedzy z tematyki przemocy domowej i możliwości rozwiązywania konfliktów interpersonalnych.

Dwa spośród nich odbyły się w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Łukowicy. W każdym wzięło udział 14 uczestników. Temat warsztatów dla obydwu grup był taki sam tj.: „Komunikacja bez przemocy. Rozwiązywanie konfliktów bez przemocy”. Celem zorganizowania spotkań dla pracowników Zakładu Aktywności Zawodowej było przekazanie wiedzy z zakresu przemocy domowej i możliwości rozwiązywania konfliktów interpersonalnych. Psycholog przeprowadziła zajęcia w formie ćwiczeń grupowych, indywidualnych i dyskusji. Scharakteryzowane zostały bariery w komunikacji i możliwości konstruktywnego porozumiewania się. Ponadto przedstawione zostały zagadnienia związane z metodami komunikowania się w oparciu o zasady szacunku, uprzejmości, tolerancji i asertywności. W trakcie zajęć ujawniły się problemy wychowawcze uczestników Zakładu z ich dziećmi, którym to problemom poświęcono część spotkania.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

17 kwietnia 2024 r. PCPR zorganizowało spotkanie informacyjno – edukacyjne dla Dyrektorów Szkół Miasta i Gminy Limanowa pn.: „Procedura NIEBIESKIE KARTY i realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową”. Jego celem było podzielenie się przez pracowników instytucji pomocy

społecznej doświadczeniem i wiedzą w sposobie reagowania w sytuacji podejrzenia o zaistnieniu przemocy domowej. Dyrektorzy uzyskali wiedzę, jakie wtedy podjąć kroki w stosunku do ucznia ich szkoły, żeby go wesprzeć i całą jego rodzinę. W związku z powyższym 22 osoby zapoznaly się z działaniami ośrodków pomocy społecznej skierowanymi do osób doznających i stosujących przemoc domową, w szczególności z celem uczestnictwa sprawców przemocy domowej w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

22 maja 2024 r. w Porębie Wielkiej PCPR współorganizowało powiatową konferencję pn.: „Jestem, ale... nie chcę być” dotyczącą problematyki przeciwdziałania przemocy domowej oraz depresji z tendencjami samobójczymi wśród dzieci i młodzieży. Przedstawiciele szkół, sądu oraz jednostek pomocy społecznej otrzymali informacje na temat depresji ze współistniejącymi zagrożeniami suicydalnymi wśród dzieci i młodzieży oraz możliwościami pomocy w kryzysie psychicznym. Poruszony został także problem przemocy domowej i procedura „Niebieskie Karty” w kontekście zmian w prawie w tym zakresie. Omówiona została bardzo ważna rola współpracy międzyinstytucjonalnej w powyższej tematyce przemocy. W konferencji udział wzięło 91 osób.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych/ współorganizowanych spotkań	4

Zadanie 2. Prowadzenie spotkań/zajęć/warsztatów grupowych lub indywidualnych w szkołach lub innych placówkach edukacyjno – oświatowych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i agresji

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej w ramach swoich działań edukowało rodziców i dzieci w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Przeprowadzono wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych zajęcia warsztatowo – edukacyjne, szerzące ideę profilaktyki przeciw przemocy i agresji. Psycholog tutejszego Centrum przeprowadziła 11 spotkań dla 166 uczniów szkół podstawowych oraz 3 spotkania dla 80 uczniów szkół ponadpodstawowych. Dominującą tematyką warsztatów była profilaktyka i pomoc w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i środowisku szkolnym, w oparciu o zachowania agresywne i przemocowe.

Prelekcje przeprowadzone były w Szkole Podstawowej Nr 3 w Limanowej oraz Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Limanowej.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

WSKAŹNIKI	
Liczba przeprowadzonych zajęć/spotkań/warsztatów	14
Liczba uczestników	246

Zadanie 3. Organizowanie konkursów tematycznych promujących właściwe postawy prorodzinne i prospołeczne/ postawy wolne od zachowań przemocowych i agresywnych / postawy wolne od uzależnień

23 października 2024 r. ogłoszono konkurs artystyczny pn. „Mój dom – moje bezpieczeństwo”. Konkurs adresowano do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych

oraz szkół ponadpodstawowych powiatu limanowskiego. Konkurs miał na celu przede wszystkim promowanie i kształtowanie wśród dzieci i młodzieży zachowań wolnych od przemocy, szczególnie rozbudzanie wśród uczestników konkursu potrzeby kreowania pozytywnych relacji z bliskimi, szczególnie akceptacji, otwartości, bliskości, życzliwości, szacunku, empatii. Ideą konkursu było także przekazanie poprzez twórczość możliwości rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy. Pracą artystyczną było zdjęcie/ fotografia/ kolaż zdjęć, fotografii w formie wydrukowanej na kartce papierowej, zawierające przesłanie przeciwko przemocy domowej. Spośród autorów 25 prac komisja konkursowa wyłoniła 10 laureatów, którym 3 grudnia 2024 r. w Powiatowym Centrum Informacji Turystycznej w Limanowej zostały wręczone nagrody. Dominowały prace stworzone w formie kolażu.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

WSKAŹNIKI	
Liczba organizowanych konkursów	1
Liczba laureatów konkursów	10

Cel 2. Ochrona oraz wsparcie dla osób dotkniętych przemocą domową

W ubiegłym roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej otoczyło specjalistycznym wsparciem i opieką osoby doświadczające przemocy. Świadczone pomoc w stosunku do osób uwikłanych w przemoc domową poprzez całoroczne indywidualne wsparcie psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne oraz terapeutyczne. Zadbano również o to, by informacja o formach świadczonej pomocy dotarła do największej liczby osób potrzebujących. W tym celu wysyłano pisma i materiały informacyjne między innymi do miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej oraz sądu, prokuratury, policji i żandarmerii wojskowej o ww. prowadzonej działalności pomocowej. W 2024 r. w ramach działań doradczych na terenie powiatu limanowskiego, poza Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, specjalistycznej pomocy dzieciom i młodzieży oraz dorosłym udzieliła współpracująca z Centrum Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej oraz specjaliści zatrudnieni w ramach umowy zlecenia.

Zadanie 1. Poradnictwo specjalistyczne/ psychoterapia lub inna terapia/ mediacje specjalistyczne dla osób i rodzin doświadczających przemocy domowej: psychologiczne (w tym natychmiastowa pomoc psychologiczna), socjalne, prawne, zawodowe, rodzinne, medyczne

POMOC PSYCHOLOGICZNA

Otoczenie opieką psychologiczną i terapeutyczną osób uwikłanych w przemoc stanowiło w 2024 r. jedną z głównych form pomocy, adresowaną w pierwszej kolejności do osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej związanej z przemocą domową, przeżywanym kryzysem emocjonalnym, osobowościowym, a także trudnościami w relacjach domowych. Udzielono ogółem 640 porad psychologicznych (w tym 118 terapeutycznych) dla 552 osób. Powyższe porady związane były z problematyką przemocy domowej. Dane liczbowe dotyczyły następujących instytucji: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej, która zrealizowała 437 spotkań psychologicznych dla 437 osób (w tym 44 spotkania terapeutyczne dla 44 osób) oraz tutaj Centrum, w którym odbyły się 203 spotkania psychologiczne dla 115 osób (w tym 74 spotkania terapeutyczne dla 43 osób).

Dodatkowo część spośród powyższych osób skorzystała jednocześnie z porad socjalnych, pedagogicznych, zawodowych i rodzinnych.

PORADNICTWO PRAWNE

Poradnictwo prawne stanowiło kolejną formę wsparcia świadczonego bezpłatnie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, z którego podczas 32 spotkań skorzystało 20 osób (w tym 3 osoby skorzystały zarówno z porad psychologicznych i prawnych, natomiast 17 osobom pomocy udzielił tylko prawnik). Dotyczyło ono głównie przygotowania stosownej dokumentacji, w tym m.in. wniosków o powołanie pełnomocnika z urzędu, zwolnienie z kosztów sądowych, przymusowe leczenie osób uzależnionych od alkoholu, a także osób z zaburzeniami psychicznymi, separację, rozwód, wyłączną opiekę prawną nad dziećmi.

Ponadto prowadzono doradztwo w sprawach o zakaz zbliżania się do rodziny osoby stosującej przemoc, powrót do miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy, postępowania o wyegzekwowanie wyroku, precyzowanie roszczeń w sprawach rozwodowych (pозew rozwodowy), prowadzenie spraw o ograniczenie władzy rodzicielskiej osobie stosującej przemoc, ustalenie kontaktów i wyegzekwowanie ustalonych kontaktów, prowadzenie spraw dotyczących ponoszenia kosztów utrzymania rodziny (pозwy o alimenty), podwyższenie alimentów oraz prowadzenie spraw odnoszących się do rozdzielnosci majątkowej, grózb karalnych, przygotowanie pозwów o znęcanie psychiczne, fizyczne, materialne, zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Łącznie w ramach przeciwdziałania przemocy domowej mieszkańcom powiatu udzielone zostały 672 porady, w tym Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna zrealizowała 437 porad, a tutaj Centrum 235 porad. Łączna liczba osób, które skorzystały z ww. pomocy, to 569, w tym w Poradnia Psychologiczno –

Pedagogiczna pomogła 437 osobom, a tutaj Centrum 132 osobom. Część z tych osób (87) skorzystało z pomocy terapeutycznej. Tutejsze Centrum przeprowadziło terapię dla 43 osób, natomiast Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna dla 44 osób.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego	569
Liczba udzielonych porad	672
Liczba osób, które skorzystały z psychoterapii lub terapii	87

Zadanie 2. Realizacja spotkań, grup wsparcia/ spotkań edukacyjno – terapeutycznych grupowych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej

W ramach realizacji pomocy osobom doznającym przemocy w 2024 r. działała grupa wsparcia dla tej grupy osób. Spotkania odbywały się w każdą ostatnią środę miesiąca. W ubiegłym roku odbyło się 11 spotkań dla ogółem 13 osób. Opiekę nad grupą wsparcia sprawował psycholog tutejszego Centrum. Spotkania grupy odbywały się z zachowaniem zasad poufności, bezpieczeństwa, akceptacji, zrozumienia, wzajemnego szacunku i otwartości. Najważniejszym celem istnienia grupy było zapobieganie wykluczeniu ze środowiska społecznego osób doznających przemocy domowej. Cel ten realizowany był w oparciu o prowadzenie różnych form spotkań grupowych, tj. warsztatów, terapii, edukacji, w zależności od bieżących potrzeb grupy. Tematyka realizowanych zajęć dotyczyła komunikacji w rodzinie, wdrażania właściwych metod wychowawczych, mechanizmów powodujących życie w domu z przemocą, zaburzeń osobowości u osób doznających przemocy domowej. Dokonywano diagnozy osobowości z wykorzystaniem psychologicznych narzędzi diagnostycznych. Spotkania służyły również informowaniu o możliwościach skorzystania z pomocy instytucjonalnej i doradczej. Osoby dzieliły się również wzajemnymi doświadczeniami i sposobami rozwiązywania problemów rodzinnych. Dzięki cyklicznym spotkaniom uczestniczki grupy miały możliwość lepszego poznania własnej osobowości, dokonania przełomu i zmiany w życiu w odniesieniu do problemu przemocy domowej.

W kolejnych latach planowana jest kontynuacja realizacji powyższych tematów.

WSKAŹNIKI	
Liczba spotkań	11
Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	13

Zadanie 3. Rozpowszechnianie informacji w formie ulotek/ broszur/ materiałów promocyjnych/ artykułów z tematyki prewencji lub interwencji kryzysowej lub sposobów reagowania na przemoc domową

Źródło: opracowanie własne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej w 2024 r. rozdystrybuowało ulotki i plakaty dotyczące wsparcia i właściwego reagowania na przemoc domową, zawierające informacje o możliwości skorzystania ze świadczonych przez tut. Centrum usług. Podejmowane działania ukierunkowano na ochronę i pomoc osobom doświadczającym przemocy oraz psychoedukację i korekcję przemocowych i agresywnych zachowań osób stosujących przemoc. Materiały i informacje rozpowszechniane były zarówno drogą on-line, jak i pocztą tradycyjną oraz bezpośrednio podczas prowadzonych spotkań wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych, pracowników instytucji, sądu, policji, ośrodków pomocy społecznej i innych współpracujących z Centrum.

Źródło: opracowanie własne

WSKAŹNIKI	
Liczba rozpowszechnionych materiałów	około 200

Zadanie 4. Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej oraz osobom będącym w innej sytuacji kryzysowej

Osobom uwikłanym w przemoc domową lub znajdującym się w sytuacji kryzysowej zapewniono specjalistyczną pomoc – poradnictwo psychologiczne, prawne, zawodowe i socjalne, a także bezpieczne schronienie w postaci hostelu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Dodatkowo mieszkańcy powiatu limanowskiego mieli możliwość uzyskania wsparcia w formie całodobowej telefonicznej interwencji kryzysowej. Ze schronienia do trzech miesięcy w mieszkaniach Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało 7 osób z terenu powiatu limanowskiego doświadczających przemocy domowej oraz 3 w związku z inną sytuacją kryzysową.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób korzystających z pobytu w mieszkaniu hostelowym OIK	10

Cel 3. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Zadanie 1. Organizowanie szkoleń/ spotkań/ zajęć/ seminarium/ warsztatów/ grup wsparcia dla pracowników instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Centrum co roku prowadzi działania edukujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej dla różnych grup odbiorców. W 2024 r. jedną z takich grup byli pracownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu limanowskiego. Odbyło się 7 spotkań, w których udział brało 30 pracowników – głównie pracownicy socjalni i asystenci rodziny. Rezultatem działania grupy wsparcia była wymiana doświadczeń, wsparcie w prowadzonych działaniach, pomoc psychologiczna w związku z zagrożeniem wypalenia zawodowego i właściwą komunikacją z osobami uwikłanymi w przemoc domową, a także interwizja w obszarze pracy w przemocy domowej.

WSKAŹNIKI	
Liczba szkoleń / spotkań	7

Zadanie 2. Ewidencjonowanie instytucji wspierających ofiary przemocy domowej

Realizując zadania Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej corocznie sporządza bazę danych lokalnych instytucji realizujących program. Następnie przekazuje je do Prokuratury Rejonowej, Prezesa Sądu Rejonowego, Komendantów Policji i Żandarmerii Wojskowej, do Urzędów Gmin Powiatu Limanowskiego, a także udostępnia na stronie internetowej Centrum. Ponadto na stronie internetowej Centrum zamieszczane są informacje dotyczące jednostek Powiatu Limanowskiego, które

wspierają osoby uwikłane w przemoc domową. W 2024 r. ww. informacje zostały również dostarczone do:

- Zespołów Interdyscyplinarnych;
- Urzędów Miast i Gmin;
- PROMEDICUM – Poradni Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień;
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej;
- Policji, dodatkowo dzielnicowym;
- Parafii.

WSKAŹNIKI	
Liczba ewidencji	2

5.2. Sprawozdanie z realizacji „Programu Profilaktycznego Promującego i Wdrażającego Prawidłowe Metody Wychowawcze w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą Domową”

Program profilaktyczny promujący i wdrażający prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową” przyjęty został uchwałą nr XXXVI/342/23 Rady Powiatu Limanowskiego z dnia 9 listopada 2023 r. na lata 2023 – 2028.

Celem głównym Programu jest promowanie i wdrażanie prawidłowych postaw wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą domową na terenie powiatu limanowskiego. Cele szczegółowe i zadania mają wspierać edukację rodziców w zakresie stosowania prawidłowych metod wychowawczych, propagowanie w społeczności lokalnej pozytywnych postaw rodzicielskich, kształtowanie umiejętności komunikowania się, okazywania uczuć, emocji, kształtowanie szacunku dla wartości i tradycji rodzinnych.

W 2024 r. kontynuowane były działania mające na celu wzrost wiedzy na temat właściwych metod wychowawczych, umiejętności prawidłowego komunikowania się oraz okazywania uczuć i emocji, wzmocnienie rodzin w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi.

Cel 1. Edukacja rodziców/ opiekunów w zakresie stosowania właściwych metod wychowawczych, udzielanie wsparcia i pomocy w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach oraz w odzyskaniu zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej

Wzrost wiedzy rodziców na temat właściwych metod wychowawczych jest bardzo istotny dla prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Rodzice niejednokrotnie borykają się z wieloma problemami wychowawczymi, z którymi nie umieją sobie samodzielnie poradzić. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej oraz inne instytucje pomocowe udzielają wsparcia i pomocy w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach. Żeby zwiększyć zakres wiedzy rodziców organizowane są m.in. spotkania ze specjalistami, kampanie społeczne, konferencje, wykłady.

Zadanie 1. Organizowanie konferencji/ kampanii społecznych/ wykładów/ spotkań mających na celu poszerzenie wiedzy w zakresie właściwych metod wychowawczych

W ubiegłym roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej udzielało poradnictwa indywidualnego, grupowego, rodzinnego w celu poszerzania wiedzy w zakresie właściwych metod wychowawczych. Odbyło się 11 spotkań grupowych, w których uczestniczyło łącznie 13 osób. Uczestnikami spotkań były osoby uczęszczające na grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej. Ponadto odbyło się 7 spotkań indywidualnych z 5 osobami. Jedna rodzina skorzystała z możliwości poradnictwa rodzinnego, uczestniczyła w 4 spotkaniach. Podczas spotkań poruszane były kwestie związane z wychowaniem dzieci, stosowaniem prawidłowych metod wychowawczych, komunikacją w rodzinie, problemami z manipulacją w rodzinie, opieką nad dziećmi, okazywaniem uczuć i wyrażaniem emocji. Wszystkie tematy poruszane na spotkaniach wynikały z aktualnych potrzeb uczestników.

Ponadto kontynuowana była 1 kampania społeczna, której celem było zwrócenie uwagi rodzica na potrzeby dziecka. Tut. Centrum rozdysponowało broszury, które zawierały krótkie informacje dla rodziców – co to jest poczucie własnej wartości, jak rozpoznać, że dziecko posiada wysokie lub niskie poczucie własnej wartości oraz wybrane zwroty jakie powinni rodzice kierować do dziecka i takie jakich stosować nie powinni. Na odwrocie broszury znajdowała się malowanka oraz krzyżówka do wykonania wspólnie z dzieckiem. W ramach kampanii, rodziny z terenu powiatu limanowskiego otrzymały ww. broszury podczas różnych imprez organizowanych na terenie Powiatu m.in.: podczas XIV Spartakiady Specjalnej zorganizowanej w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 1 w Limanowej, II Forum Osób Niepełnosprawnych w Porębie Wielkiej, Głosu Profilaktyki 2024 r.

Źródło: opracowania własne

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

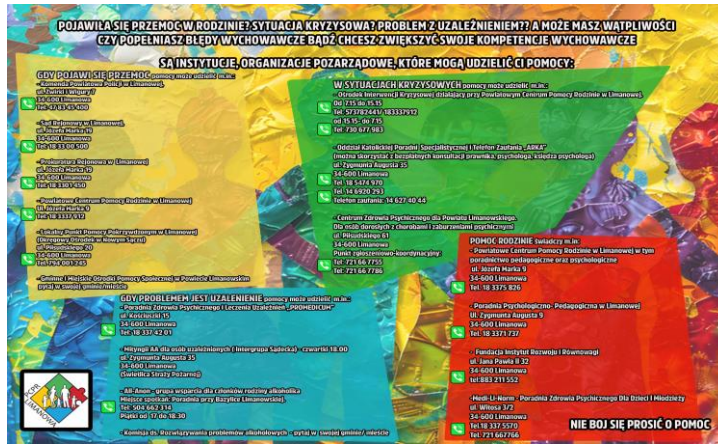
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej, jako partner programu, również przeprowadziła 24 spotkania edukacyjne z rodzicami dotyczące promowania prawidłowych metod wychowawczych, w których wzięło łącznie udział 720 osób.

Komenda Powiatowa Policji również jest partnerem programu natomiast w 2024 r. nie przeprowadzała żadnych spotkań, pogadek zajęć, warsztatów z rodzicami promujących właściwe metody wychowawcze.

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych lub współorganizowanych konferencji/ kampanii społecznych/ wykładów/ spotkań	0/1/0/46

Zadanie 2. Informowanie o możliwościach uzyskania pomocy ze strony instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze wspierania prawidłowego funkcjonowania rodziny w formie ulotek/ broszur.

Tut. Centrum w celu realizacji ww. zadania sporządziło ulotkę. Ulotka zawiera adresy i numery kontaktowe do instytucji oraz organizacji działających na terenie powiatu limanowskiego w obszarze wspierania rodziny w różnych sytuacjach np.: gdy pojawi się przemoc w rodzinie, sytuacja kryzysowa, problem z uzależnieniem, problemy wychowawcze. Ulotka dostępna jest w siedzibie tut. Centrum. Wydawana jest osobom zainteresowanym w ramach udzielanego poradnictwa oraz przy okazji spotkań i zajęć profilaktycznych prowadzonych w szkołach, instytucjach. itp.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

WSKAŹNIKI	
Liczba udostępnionych/ rozdysponowanych/ opracowanych materiałów	31

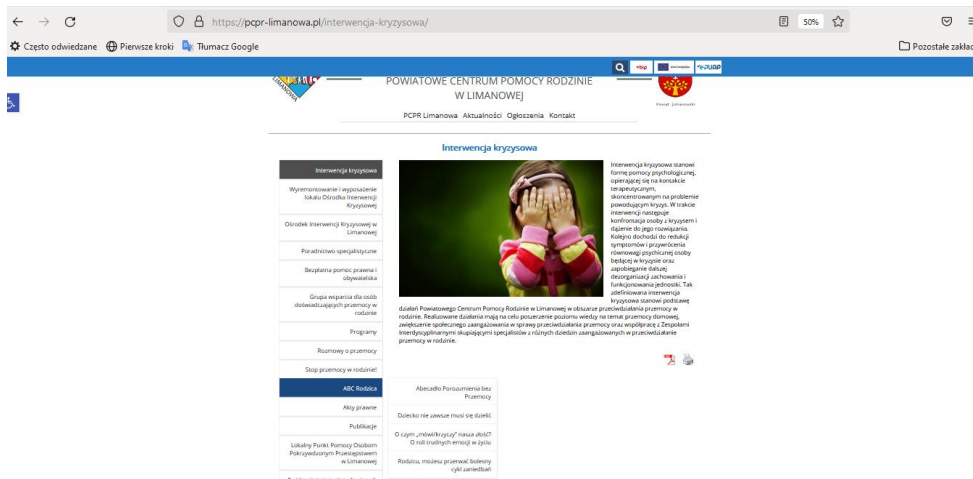
Cel 2. Propagowanie w społeczności lokalnej pozytywnych postaw rodzicielskich i metod wychowawczych, kształtowania umiejętności komunikowania się, okazywania uczuć, emocji, kształtowanie szacunku dla wartości i tradycji rodzinnych

Zadanie 1. Umieszczanie artykułów dydaktycznych na stronie internetowej i portalach społecznościowych

Tutejsze Centrum w celu propagowania w społeczności lokalnej pozytywnych postaw rodzicielskich, metod wychowawczych, kształtowania umiejętności komunikowania się oraz okazywania uczuć w ubiegłym roku zamieściło na stronie internetowej trzy artykuły dydaktyczne pn.:

- „Krytyka, porównywanie, klaps. Czego warto unikać w relacji z dzieckiem”;
- „Jesteś zły”, „Co za niedobre dziecko” – o różnicy między nazywaniem dziecka a nazywaniem jego zachowania”;
- „5 fundamentów dobrej relacji z dzieckiem”.

Udostępnione artykuły zawierają szereg wartościowych informacji na temat czego unikać w relacji z dzieckiem, jakie są fundamenty dobrej relacji z dzieckiem, w jaki sposób komunikować się z dzieckiem, jakich słów używać a jakich się wystrzegać w kontakcie z dziećmi. Artykuły udostępniane są na stronie internetowej Centrum w zakładce Interwencja kryzysowa – ABC Rodzica.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej

WSKAŹNIKI	
Liczba umieszczonych artykułów	3

Zadanie 2. Opracowanie ulotek/plakatów o treści profilaktycznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej w ubiegłym roku w dalszym ciągu udostępniało materiały promocyjne, w których zachęcało rodziców do stosowania prawidłowych metod wychowawczych bez użycia przemocy oraz do skorzystania z poradnictwa pedagogicznego oraz psychologicznego dostępnego w Centrum.

Rodzice, którzy mają wątpliwości czy popełniają błędy wychowawcze, bądź Ci którzy chcą zwiększyć swoje kompetencje wychowawcze mogą liczyć na wsparcie psychologa oraz pedagoga w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, a w przypadku konieczności wsparcia specjalistycznego innych instytucji. Mogą liczyć na udzielenie informacji o innych instytucjach pomocowych tj. o ich siedzibie, nr kontaktowym i zakresie świadczonych usług pomocowych.

Ulotki zostały rozpowszechnione m.in. podczas XIV Spartakiady Specjalnej zorganizowanej w Oddziale Szkolno – Przedszkolnym nr 1 w Limanowej, II Forum Osób Niepełnosprawnych w Porębie Wielkiej, Głosu Profilaktyki 2024r. Ponadto ulotki dostępne są dla każdego w tut. Centrum w punkcie informacyjnym oraz punkcie zamiejscowym.

ROLI RODZICA UCZYMY SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE
MASZ PRAWO POPEŁNIAĆ BŁĘDY!

PRZYJDŹ
ZADZWOŃ!

**JAK UNIKAĆ STOSOWANIA KAR CIELESNYCH
I POPRAWIĆ KOMUNIKACJĘ Z DZIECKIEM**

RODZICU pamiętaj!!

- z dzieckiem należy ustalić reguły postępowania oraz skłutti ich nieprzeznaczenia
- bądź zawsze konsekwentny
- za dobre zachowanie zawsze chwal
- potęguj stanowczo, ale z zachowaniem spokoju
- w sytuacjach zagrożących zdrowiu i życiu dziecka przerywaj je i stanowczo pokaż sprzeci w wobec jego zachowania np. gdy bije innych
- dawaj dziecku zawsze czas na wycofanie się i uspokojenie
- informuj dziecko o konsekwencji wykonywanych czynności up, kiedy zepszł przedmiot opiekunów bajkę
- dużo rozmawiaj z dzieckiem i bądź wyrozumiały
- nie lekceważ problemów i zmartwień dziecka
- mów do dziecka "jak tak czuję", "ja tak to widzę", a nie w formie "tak powinno być", "tak wszyscy robią", "tak masz zrobić"
- roli rodzica uczymy się przez całe życie i masz prawo popełniać błędy

CHCESZ ZWIĘKSZYĆ SWOJE KOMPETENCJE WYCHOWAWCZE?
MASZ WĄTPLIWOŚCI CZY POPEŁNIASZ BŁĘDY WYCHOWAWCZE?
STOSUJESZ PRZEMOC LUB ZANIEBBANIE?
PROWADZIMY PORADNICTWO PEDAGOGICZNE ORAZ PSYCHOLOGICZNE
 UDZIELMY INFORMACJI O INNYCH INSTYTUCJACH WSPIERAJĄCYCH RODZICÓW W ZWIĘKSZANIU
 KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
 w Limanowej
 ul. Józefa Marka 9, 34-600 Limanowa
 tel. 18 33375 826
www.pcpr@powiat.limanowski.pl

*"Dziecko chce być dobre.
Jeśli nie umie - naucz,
Nie wie - wytłumacz,
Jeśli nie może - pomóż!"*

Janusz Korczak

**ROLI RODZICA UCZYMY SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE
MASZ PRAWO POPEŁNIAĆ BŁĘDY!**

Chcesz zwiększyć swoje kompetencje wychowawcze?
 Masz wątpliwości, czy popełniasz błędy wychowawcze?
 Stosujesz przemoc lub zaniedbanie?
PRZYJDŹ LUB ZADZWOŃ
 prowadzimy poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej
 ul. Józefa Marka 9, 34-600 Limanowa
 tel. 18 33375 826
www.pcpr@powiat.limanowski.pl

Źródło: opracowanie własne

WSKAŹNIKI	
Ilość rozdysponowanych materiałów	około 150

5.3. Sprawozdanie z realizacji „Programu Korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową”

Cel 1. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Program korekcyjno – edukacyjny dedykowany jest osobom stosującym przemoc, przy czym osoby uzależnione mogą w nim uczestniczyć po psychoterapii uzależnień (od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych).

Zadanie 1. Promowanie programu poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w szczególności wśród instytucji działających na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej prowadziło działania informacyjno – edukacyjne i aktywizujące wśród mieszkańców powiatu limanowskiego. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, zespołami interdyscyplinarnymi, zespołami kuratorów sądowych, Komendą Powiatową Policji w Limanowej, innymi instytucjami pozwoliła na promowanie informacji o Programie. PCPR w Limanowej przedstawiło szczegółowe informacje o miejscu i terminach realizacji ww. programu Prezesowi Sądu Rejonowego w Limanowej, pracownikom Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich, Wydziału II Karnego oraz Prokuratury w Limanowej, celem podjęcia przez te instytucje działań zachęcających osoby stosujące przemoc do udziału w Programie. Ulotki oraz broszury informacyjne otrzymała również Poradnia Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień „PROMEDICUM” w Limanowej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej, szkoły oraz osoby indywidualne.

WSKAŹNIKI	
Liczba rozdysponowanych materiałów	około 200

Zadanie 2. Prowadzenie spotkań/zajęć/warsztatów grupowych lub indywidualnych z osobami stosującymi przemoc domową

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej zrealizowało dwie edycje programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w oparciu o zagadnienia związane z:

- uświadomieniem sprawcy czym jest przemoc;
- przemocą w systemie rodzinnym;
- świadomością roli emocji w życiu człowieka i ich wpływu na zachowania;
- pracą w obrębie własnych zachowań agresywnych i przemocowych;
- rozpoznawaniem osobistych mechanizmów zaprzeczania oraz atraktorów i indywidualnych zapalników wewnętrznych i zewnętrznych;
- rolę semantyki na pierwotne przekonania, z których w konsekwencji wynikają zachowania przemocowe;
- kształtowaniem umiejętności komunikacji bez przemocy i agresji (komunikacja odważna – asertywna).

Spotkania odbywały się przez prowadzenie otwartej dyskusji, odwołanie się do indywidualnych doświadczeń uczestników, pracę nad rozpoznawaniem, zmianą niewłaściwych przekonań i postaw, naukę konstruktywnego myślenia w oparciu o analizę sytuacji przedstawionych w Programie. Pozwoliło to osobom dopuszczającym się przemocy wobec bliskich na zwiększenie swojej zdolności do samokontroli agresywnych zachowań oraz konstruktywnego budowania relacji.

Zajęcia realizowane były w grupach warsztatowych prowadzonych przez 2 trenerów (mężczyznę i kobietę). Edycje Programu oparte były na różnych modelach podejścia do pracy ze sprawcami (model przemocy rozpatrywany z perspektywy: systemu rodzinnego, społeczno – kulturowego, podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniu). Formy pracy oparte były na filozofii i technikach psychologii poznawczo – behawioralnej, procesie grupowym w ujęciu terapii Gestalt, Analizy Transakcyjnej, Racjonalnej Terapii Zachowań, Treningu Zastępowania Agresji i Programie Dulluth.

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych edycji programu	2

Podstawową formułą realizacyjną dwóch edycji programu była mała grupa (w I edycji udział wzięło 14 osób natomiast w II edycji 11 osób). Sesje grupowe trwające 5 godzin prowadzone były raz w tygodniu o stałej porze. Miejszem realizacji programu była sala konferencyjna mieszcząca się w budynku Starostwa Powiatowego w Limanowej.

Pierwsza edycja trwała od marca do maja 2024 r., natomiast druga w okresie od października do grudnia 2024 r. W każdej edycji odbyło się po 12 spotkań grupowych (łącznie 60 godzin w każdej edycji). Oprócz tego dla 8 osób zrealizowano spotkania indywidualne trwające po 1 godzinie.

WSKAŹNIKI	
Liczba odbytych godzin i/lub spotkań w programie	128 godzin / 32 spotkania

Zajęcia rozpoczęło łącznie 25 osób (14 w I edycji oraz 11 w II edycji). Zaświadczenia o ukończeniu programu otrzymało łącznie 15 osób (9 po I edycji oraz 6 po II edycji), które uzyskały frekwencję co najmniej 75%, natomiast 6 uczestników otrzymało zaświadczenia o uczestnictwie (4 po I edycji oraz 2 po II edycji) z frekwencją co najmniej 50% obecności. Z powodu zbyt małej frekwencji (poniżej 50% obecności) 4 osoby nie otrzymały żadnego zaświadczenia.

WSKAŹNIKI	
Liczba osób, które rozpoczęły udział w programie	25
Liczba osób, które ukończyły program	15

Monitoring sytuacji osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny w poprzednich edycjach realizowany był poprzez rozmowy telefoniczne, a także przy udziale pracowników ośrodków pomocy społecznej i przedstawicieli zespołów interdyscyplinarnych, którzy wypełniali ankiety monitorujące. Monitoring realizowany jest przez okres 3 lat licząc od zakończenia Programu.

Po zakończeniu I edycji Programu 3 osoby wzięły udział w nowym realizowanym przez tut. Centrum programie pn.: „Program edukacyjno – wspierający dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030”. Przeznaczony był on dla uczestników, którzy chcąc utrwalić zmiany postaw i zachowań nabytych w trakcie programu korekcyjno – edukacyjnego wyrazili chęć udziału w programie edukacyjno – wspierającym. Dwie osoby skorzystały ze spotkań dla par (spotkania terapeutyczne odbywały się z partnerami) natomiast jedna osoba skorzystała ze spotkań indywidualnie. Przeprowadzono 10 trzygodzinnych zajęć dla par oraz 5 jednogodzinnych dla jednej osoby. Wszyscy uczestnicy ukończyli z frekwencją 100% zajęcia i otrzymali stosowne zaświadczenie.

5.4. Sprawozdanie z realizacji „Programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową”

Odbiorcami Programu są osoby stosujące przemoc domową zgłaszające się dobrowolnie lub kierowane przez podmioty i instytucje np. ośrodki pomocy społecznej powiatowe centra pomocy rodzinie, zespoły interdyscyplinarne itp.

Program ten może być kontynuacją programu korekcyjno – edukacyjnego i wówczas ma na celu rozwijanie oraz utrwalenie u sprawców przemocy domowej kompetencji w zakresie komunikacji z rodziną bez stosowania przemocy poprzez oddziaływanie psychologiczno – terapeutyczne. W związku z powyższym osoby, które ukończyły lub uczestniczyły w poprzednich edycjach programu korekcyjno – edukacyjnego są na bieżąco informowane o możliwości wzięcia udziału w programie psychologiczno – terapeutycznym.

Cel 1. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową poprzez:

- nabycie oraz rozwój wiedzy uczestników, mającej na celu powstrzymanie się od zachowań przemocowych,
- utrwalenie zachowań wyuczonych w ramach spotkań programu korekcyjno – edukacyjnego,
- rozwój zachowań prospołecznych,
- rozwój umiejętności samokontroli emocji,
- poprawę relacji z najbliższymi oraz umiejętności budowania relacji rodzinnych.

Zadanie 1. Promowanie programu i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w szczególności wśród instytucji działających na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej

W 2024 r. program nie był realizowany ze względu na brak osób chętnych do wzięcia w nim udziału. W związku z powyższym tutejsze Centrum nie wystąpiło o środki na jego realizację. Została jednak przeprowadzona promocja powyższego programu wśród uczestników programu korekcyjno – edukacyjnego – wcześniejsze edycje.

WSKAŹNIKI	
Ilość wydanych i rozdysponowanych materiałów	20

Zadanie 2. Prowadzenie spotkań/ zajęć/ warsztatów:

- grupowych i/lub,
- indywidualnych i/lub,
- małżeńskich/partnerskich,
- rodzinnych w obszarze psychologiczno – terapeutycznym.

WSKAŹNIKI	
Liczba zorganizowanych spotkań/ zajęć	0/0
Liczba osób, które rozpoczęły udział w spotkaniach	0
Liczba osób, które ukończyły program psychologiczno – terapeutyczny	0

Spis tabel

Tabela 1. Kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej stan na 31 grudnia 2024 r.	5
Tabela 2 Budżet na 2024 r. – wybrane zadania	6
Tabela 3 Średnie miesięczne koszty utrzymania w 2024 r.	24
Tabela 4 Świadczenia przyznane rodzinom zastępczym w 2024 r.	41
Tabela 5 Rodzinna piecza zastępcza – stan na 31 grudnia 2024 r.	50
Tabela 6 Przyczyny opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej przez dzieci	51
Tabela 7 Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – stan na 31.12.2024 r.	52
Tabela 8 Dane liczbowe osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej w 2024 r.	83
Tabela 9 Dane liczbowe osób wobec których istnieje podejrzenie o stosowanie przemocy domowej pod wpływem alkoholu w 2024 r.	83
Tabela 10 Dane liczbowe sporządzone w oparciu o Niebieskie Karty według miejsca zamieszkania w 2024 r.	84
Tabela 11 Dane liczbowe – formy przemocy stosowane w 2024 r.	84